

THE YOGYAKARTA PRINCIPLES

The Application of International Human Rights Law in relation to Sexual Orientation and Gender Identity

หลักการ Yogyakarta

ว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
แนวทางสร้างหลักประกันคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้ก้าวไปสู่ความเสมอภาคและเคารพสิทธิทางเพศ

The Yogyakarta Principles Principles on the Application of International Human Rights Law in Relation to Sexual Orientation and Gender Identity

หลักการ Yogyakarta Principles ว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
ในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

ที่ปรึกษา ศ. วิจิต มันทาภรณ์, ดร.คุณหญิงอัมพร มีสุข
นัยนา สุภาพัง

ผู้แปล ไพศาล ลิขิตปรีชากุล

บรรณาธิการ อัญชนา สุวรรณานนท์, อาจารย์จาตุรนต์ วรรณนวล

ประสานงาน บริพัตร จุฑานิติ, จันทรจิรา บุญประเสริฐ,
ฉันทลักษณ์ รักษาอยู่, ดนัย ลินจงรัตน์,
กิติพร บุญอ่ำ, ขวัญสุตา วรรณารักษ์

รูปเล่ม เฉลิมชนม์ ศรีสุธรรม

ISBN 978-974-06-8680-4

พิมพ์ครั้งที่ 2 เมษายน 2552

สนับสนุนและจัดพิมพ์โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
120 อาคารบี ชั้น 6, 7 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
5 ธันวาคม 2550

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 0-2141-3800, 0-2141-3900

โทรสาร 0-2143-9575

สายด่วนเพื่อร้องเรียน 1377

Website : www.nhrc.or.th E-mail : help@nhrc.or.th

กองทุนสนับสนุนและปกป้องสิทธิ
ผู้มีความหลากหลายทางเพศ
(Sexual Diversity Fund)

เครือข่ายความหลากหลายทางเพศ

พิมพ์ที่ หจก.ไอเดีย สแควร์

คำนำ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และกติกาข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี โดยตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตของบุคคลที่มีความแตกต่างและหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิถีทางเพศ (Sexual Orientation) หรือ อัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity) ของบุคคลในสังคมเป็นสิ่งที่ได้รับอิทธิพลจากระบบความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ กระบวนการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศและเพศสภาพ (Gender)

เจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้กล่าวถึงหลักประกันความเสมอภาค ห้ามการเลือกปฏิบัติโดยปราศจากความแตกต่างทางเพศ โดยอธิบายความแตกต่างเรื่อง “เพศ” ว่า นอกจากหมายถึงความแตกต่างระหว่างชายหรือหญิงแล้ว ยังหมายรวมถึงความแตกต่างของบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual Identity) หรือ เพศสภาพ (Gender) หรือความหลากหลายทางเพศ (Sexual Diversity) แตกต่างจากเพศที่ผู้้นั้นถือกำเนิดด้วย

หนังสือหลักการยอร์กยากาตา (The Yogyakarta Principles) เล่มนี้คือ แนวทางปฏิบัติตามหลักกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual Orientation and Gender Identity) หลักการนี้เป็นผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน นักนิติศาสตร์ระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาหลักการต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชน ระหว่างประเทศในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ณ มหาวิทยาลัย Gadjah Mada เมืองยอร์กยากาตา ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 6-9 พฤศจิกายน พ.ศ.2549 การประชุมดังกล่าวศาสตราจารย์

วิทิต มันทาภรณ์ จากประเทศไทยได้มีบทบาทสำคัญในการประชุมและ
ร่วมลงนามรับรองหลักการยอร์กยากาตา (The Yogyakarta Principles)
ในฐานะประธานร่วมของการประชุม

หลักการยอร์กยากาตา (The Yogyakarta Principles) ได้ยืนยัน
มาตรฐานกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในประเด็นวิถีทางเพศ
และอัตลักษณ์ทางเพศที่มีผลผูกพันรัฐภาคีให้ปฏิบัติตามพันธกรณี
เพื่อสร้างหลักประกันคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้ก้าวไปสู่ความเสมอภาค
เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักการนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า การเคารพ
สิทธิทางเพศ วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศมีความสำคัญอย่างยิ่ง
ในการสร้างหลักประกันความเสมอภาคระหว่างหญิงชายและบุคคลที่มีความ
หลากหลายทางเพศ โดยมีข้อแนะนำที่เป็นรายละเอียดในทางปฏิบัติ
สำหรับรัฐภาคี สถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ สื่อมวลชน องค์กรพัฒนา
เอกชนให้ดำเนินการเพื่อสร้างหลักประกันคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
ที่มีประสิทธิภาพปราศจากการถูกเลือกปฏิบัติด้วยสาเหตุจากวิถีทางเพศ
และอัตลักษณ์ทางเพศ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์
วิทิต มันทาภรณ์ ที่ได้นำความรู้ ประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน
มาร่วมดำเนินงานกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง
ขอขอบคุณคณะบรรณาธิการ ผู้แปล และเครือข่ายองค์กรสิทธิมนุษยชน
ด้านความหลากหลายทางเพศ ที่มีความอุตสาหะ วิริยะ ในการศึกษาวิเคราะห์
เรียบเรียงหลักการยอร์กยากาตา ภาคภาษาไทย

หวังว่าหนังสือหลักการยอร์กยากาตา เล่มนี้จะช่วยสร้างความรู้
ความเข้าใจให้กับบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทุกแขนง
ทุกระดับและประชาชนผู้สนใจ เพื่อมีส่วนร่วมสร้างกลไกส่งเสริมคุ้มครอง
สิทธิมนุษยชนในสังคมไทยต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กันยายน 2551

สารบัญ

คำนำ

หลักการยกยอการ์ตา ว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชน
ระหว่างประเทศในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
(พร้อมคำแปล)

2

บทนำหลักการยกยอการ์ตา
(พร้อมคำแปล)

8

คำปรารภ คณะผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศ
ด้านกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
และวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
(พร้อมคำแปล)

16

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
(พร้อมคำแปล)

94

ภาคผนวกผู้ลงนามในหลักการยกยอการ์ตา
(พร้อมคำแปล)

102

กองทุนสนับสนุนและปกป้องสิทธิผู้มีความหลากหลายทางเพศ
(Sexual Diversity Fund)

109

THE YOGYAKARTA PRINCIPLES on the Application of International Human Rights Law in Relation to Sexual Orientation and Gender Identity

Preamble

Principle 1. The Right to the Universal Enjoyment of Human Rights

Principle 2. The Rights to Equality and Non-Discrimination

Principle 3. The Right to Recognition before the Law

Principle 4. The Right to Life

Principle 5. The Right to Security of the Person

Principle 6 The Right to Privacy

Principle 7 The Right to Freedom from Arbitrary Deprivation of Liberty

Principle 8 The Right to a Fair Trial

Principle 9 The Right to Treatment with Humanity while in Detention

Principle 10 The Right to Freedom from Torture and Cruel, Inhuman
or Degrading Treatment or Punishment

หลักการยกยอการีต

ว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

บทนำ

คำปรารภ

หลักการข้อ 1. สิทธิในการใช้สิทธิมนุษยชนที่เป็นสากล

หลักการข้อ 2. สิทธิในความเสมอภาค และการห้ามเลือกปฏิบัติ

หลักการข้อ 3. สิทธิในการรับรองทางกฎหมาย

หลักการข้อ 4. สิทธิในชีวิต

หลักการข้อ 5. สิทธิในหลักประกันของบุคคล

หลักการข้อ 6. สิทธิในความเป็นส่วนบุคคล

หลักการข้อ 7. สิทธิในความเป็นอิสระจากการถูกเพิกถอน
เสรีภาพโดยพลการ

หลักการข้อ 8. สิทธิในการพิจารณาคดีด้วยความเป็นธรรม

หลักการข้อ 9. สิทธิในด้านการปฏิบัติในลักษณะความเป็นมนุษย์
ระหว่างถูกควบคุมตัว

หลักการข้อ 10. สิทธิในความเป็นอิสระจากการทรมานและการ
ปฏิบัติหรือลงโทษ ในลักษณะทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือทำลาย
ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

Principle 11 The Right to Protection from all Forms of Exploitation, Sale and Trafficking of Human Beings

Principle 12 The Right to Work

Principle 13 The Right to Social Security and to Other Social Protection Measures

Principle 14 The Right to an Adequate Standard of Living

Principle 15 The Right to Adequate Housing

Principle 16 The Right to Education

Principle 17 The Right to the Highest Attainable Standard of Health

Principle 18 Protection from Medical Abuses

Principle 19 The Right to Freedom of Opinion and Expression

Principle 20 The Right to Freedom of Peaceful Assembly and Association

Principle 21 The Right to Freedom of Thought, Conscience and Religion

Principle 22 The Right to Freedom of Movement

Principle 23 The Right to Seek Asylum

Principle 24 The Right to Found a Family

Principle 25 The Right to Participate in Public Life

หลักการข้อ 11. สิทธิในความคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์การค้า และการลักพามนุษย์ในทุกรูปแบบ

หลักการข้อ 12. สิทธิในการทำงาน

หลักการข้อ 13. สิทธิในประกันสังคม และมาตรการคุ้มครองทางสังคมอื่นๆ

หลักการข้อ 14. สิทธิในมาตรฐานการครองชีพตามสมควร

หลักการข้อ 15. สิทธิในการมีที่อยู่อาศัยตามสมควร

หลักการข้อ 16. สิทธิในการศึกษา

หลักการข้อ 17. สิทธิในการจัดให้มีมาตรฐานสูงสุดด้านสุขภาพ

หลักการข้อ 18. ความคุ้มครองจากการกระทำที่มีขอบทางการแพทย์

หลักการข้อ 19. สิทธิในความเห็นและการแสดงความคิดเห็น

หลักการข้อ 20. สิทธิในอิสระด้านการชุมนุมโดยสงบ และการสมาคม

หลักการข้อ 21. สิทธิในอิสระด้านความคิด ความเชื่อ และศาสนา

หลักการข้อ 22. สิทธิในอิสระด้านการย้ายถิ่นฐาน

หลักการข้อ 23. สิทธิในการแสวงหาที่พักพิง

หลักการข้อ 24. สิทธิในการก่อตั้งครอบครัว

หลักการข้อ 25. สิทธิในการมีส่วนร่วมในการดำรงชีวิตทางปกครอง

Principle 26 The Right to Participate in Cultural Life

Principle 27 The Right to Promote Human Rights

Principle 28 The Right to Effective Remedies and Redress

Principle 29. Accountability

Additional Recommendations

Signatories to the Yogyakarta Principles

หลักการข้อ 26. สิทธิในการมีส่วนร่วมในการดำรงชีวิตทางวัฒนธรรม

หลักการข้อ 27. สิทธิในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

หลักการข้อ 28. สิทธิในการเยียวยาแก้ไขและการชดใช้ในลักษณะเกิดผลใช้บังคับได้

หลักการข้อ 29. ภาระความรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ภาคผนวก

ผู้ลงนามในหลักการ Yogyakarta Principles

INTRODUCTION TO THE YOGYAKARTA PRINCIPLES

All human beings are born free and equal in dignity and rights. All human rights are universal, interdependent, indivisible and interrelated. Sexual orientation¹⁾ and gender identity²⁾ are integral to every person's dignity and humanity and must not be the basis for discrimination or abuse.

Many advances have been made toward ensuring that people of all sexual orientations and gender identities can live with the equal dignity and respect to which all persons are entitled. Many States now have laws and constitutions that guarantee the rights of equality and non-discrimination without distinction on the basis of sex, sexual orientation or gender identity.

-
- 1) *Sexual orientation is understood to refer to each person's capacity for profound emotional, affectional and sexual attraction to, and intimate and sexual relations with, individuals of a different gender or the same gender or more than one gender.*
 - 2) *Gender identity is understood to refer to each person's deeply felt internal and individual experience of gender, which may or may not correspond with the sex assigned at birth, including the personal sense of the body (which may involve, if freely chosen, modification of bodily appearance or function by medical, surgical or other means) and other expressions of gender, including dress, speech and mannerisms.*

บทนำ หลักการ Yogyakarta Card

มนุษย์ทุกคนย่อมเกิดมาโดยอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิต่างๆ บรรดาสิทธิมนุษยชนทั้งหมดล้วนมีความเป็นสากล มีความยืดหยุ่นซึ่งกันและกัน ไม่สามารถแบ่งแยกจากกันได้ และมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน “วิถีทางเพศ”¹ (Sexual Orientation) และอัตลักษณ์ทางเพศ² (Gender Identity) เป็นส่วนสำคัญของศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล และจำต้องไม่เป็นเหตุของการเลือกปฏิบัติหรือการกระทำทารุณกรรม

ได้มีความก้าวหน้าต่างๆ เป็นอันมากในการให้หลักประกันแก่ผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศต่างๆ ที่จะสามารถดำรงชีวิตด้วยศักดิ์ศรีที่เสมอภาคกัน และการให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีดังกล่าวซึ่งบุคคลทั้งหมดสามารถใช้สิทธิได้ ปัจจุบันรัฐต่างๆ หลายรัฐได้มีกฎหมายและรัฐธรรมนูญ ที่เป็นหลักประกันถึงสิทธิต่างๆ ในความเสมอภาคและการห้ามเลือกปฏิบัติโดยปราศจากความแตกต่างทางด้านเพศวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

¹ “วิถีทางเพศ” หรือ sexual orientation หมายถึงการที่บุคคลหนึ่งมีความรู้สึกดึงดูดสนใจลึกซึ้ง ทั้งทางอารมณ์ ความรักใคร่ และทางเพศ และในสัมพันธภาพที่มีทั้งลักษณะความใกล้ชิดกันทางเพศสัมพันธ์ และในทางเพศ ที่มีต่อปัจเจกบุคคล ซึ่งมีเพศสภาพ (gender) ที่แตกต่างไปหรือมีเพศสภาพเดียวกัน หรือมีมากกว่าหนึ่งเพศสภาพ

² “อัตลักษณ์ทางเพศ” หรือ gender identity หมายถึงประสบการณ์ทางเพศสภาพ (gender) อันสามารถรู้สึกได้ภายในของแต่ละบุคคลและเป็นของปัจเจกบุคคลซึ่งอาจสอดคล้องหรือไม่ก็ได้กับเพศซึ่งได้ระบุไว้เมื่อแรกเกิดรวมทั้งความรู้สึกของบุคคลในร่างกาย (ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์ หรือระบบการทำงานของร่างกาย ด้วยวิธีการทางการแพทย์ การศัลยกรรม หรือวิธีการอื่นใด ทั้งที่โดยการตัดสินใจเลือกโดยอิสระ) และการแสดงออกต่างๆ ทางเพศสภาพรวมทั้ง การแต่งกาย คำพูด และ กริยาท่าทางต่างๆ

Nevertheless, human rights violations targeted toward persons because of their actual or perceived sexual orientation or gender identity constitute a global and entrenched pattern of serious concern. They include extra-judicial killings, torture and ill-treatment, sexual assault and rape, invasions of privacy, arbitrary detention, denial of employment and education opportunities, and serious discrimination in relation to the enjoyment of other human rights. These violations are often compounded by experiences of other forms of violence, hatred, discrimination and exclusion, such as those based on race, age, religion, disability, or economic, social or other status.

Many States and societies impose gender and sexual orientation norms on individuals through custom, law and violence and seek to control how they experience personal relationships and how they identify themselves. The policing of sexuality remains a major force behind continuing gender-based violence and gender inequality.

The international system has seen great strides toward gender equality and protections against violence in society, community and in the family. In addition, key human rights mechanisms of the United Nations have affirmed States' obligation to ensure effective protection of all persons from discrimination based on sexual orientation or gender identity. However, the international response to human rights violations based on sexual orientation and gender identity has been fragmented and inconsistent.

อย่างไรก็ตาม การละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งมุ่งกระทำต่อบุคคลต่างๆ เนื่องเพราะการมีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลดังกล่าวอย่างแท้จริง หรือการที่มีผู้อื่นเข้าใจว่าบุคคลเหล่านั้นได้มีลักษณะเช่นนั้น ได้ก่อให้เกิดรูปแบบที่มีลักษณะรุกรานและทั่วโลกในความกังวลอย่างมาก การละเมิดสิทธิมนุษยชนเหล่านี้รวมถึง การกระทำวิสามัญฆาตกรรม การทรมาน และการปฏิบัติอย่างโหดร้าย การกระทำรุนแรงทางเพศ และการข่มขืน การละเมิดความเป็นส่วนตัว การกักขังหน่วงเหนี่ยวโดยพลการ การปฏิเสธการจ้างงานและโอกาสทางการศึกษา และการเลือกปฏิบัติอย่างรุนแรงในรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิมนุษยชนอื่นๆ การละเมิดสิทธิมนุษยชนเหล่านี้มักมาพร้อมกับประสบการณ์ต่างๆ ของรูปแบบอื่นๆ ด้านการใช้ความรุนแรงความเกลียดชัง การเลือกปฏิบัติ และการแบ่งแยกกีดกันด้วยสาเหตุต่างๆ เช่นเชื้อชาติ อายุ ศาสนา ความพิการ หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคมหรืออื่นๆ

รัฐและสังคมจำนวนมากได้วางบรรทัดฐานในเรื่องวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศให้กับบุคคล โดยใช้จารีตประเพณี กฎหมาย และความรุนแรงเป็นเครื่องมือและยังหาทางควบคุมการที่บุคคลต่างๆ ดังกล่าวนั้นมีประสบการณ์ในความสัมพันธ์ของบุคคลและการระบุอัตลักษณ์แห่งตน การตรวจตราทางเพศวิถีเช่นนี้ยังเป็นแรงผลักดัน ให้เกิดการใช้ความรุนแรงทางเพศและความเหลื่อมล้ำทางเพศอย่างต่อเนื่อง

ในระบบระหว่างประเทศนั้นเป็นที่ประจักษ์ได้ถึงการก้าวสู่ความเสมอภาคทางเพศสภาพ และการคุ้มครองต่างๆ จากความรุนแรงในสังคม ชุมชน และครอบครัว นอกจากนี้ กลไกหลักด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติได้ยืนยันถึงพันธะกิจของรัฐทั้งหลายในการให้หลักประกันความคุ้มครองที่มีประสิทธิภาพต่อบุคคลต่างๆ จากการถูกเลือกปฏิบัติด้วยสาเหตุแห่งวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ อย่างไรก็ดี การตอบรับจากประชาคมโลกในเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศกลับมีความแตกต่างกัน และมีลักษณะขัดกัน

To address these deficiencies a consistent understanding of the comprehensive regime of international human rights law and its application to issues of sexual orientation and gender identity is necessary. It is critical to collate and clarify State obligations under existing international human rights law, in order to promote and protect all human rights for all persons on the basis of equality and without discrimination.

The International Commission of Jurists and the International Service for Human Rights, on behalf of a coalition of human rights organisations, have undertaken a project to develop a set of international legal principles on the application of international law to human rights violations based on sexual orientation and gender identity to bring greater clarity and coherence to States’ human rights obligations.

A distinguished group of human rights experts has drafted, developed, discussed and refined these Principles. Following an experts’ meeting held at Gadjah Mada University in Yogyakarta, Indonesia from 6 to 9 November 2006, 29 distinguished experts from 25 countries with diverse backgrounds and expertise relevant to issues of human rights law unanimously adopted the Yogyakarta Principles on the Application of International Human Rights Law in relation to Sexual Orientation and Gender Identity.

ในการระบุถึงข้อบกพร่องต่างๆ นี้ จึงมีความจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในระบอบโดยรวมของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และการนำไปใช้ในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องสอบสวนและให้เกิดความชัดเจนในเรื่องพันธกิจของรัฐภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่มีอยู่ เพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองบรรดาสิทธิมนุษยชนต่อมนุษย์ทุกคนบนพื้นฐานของความเสมอภาคและโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

ในฐานะแนวร่วมขององค์กรสิทธิมนุษยชนต่างๆ คณะกรรมการนักนิติศาสตร์ระหว่างประเทศและองค์กรการบริการระหว่างประเทศเพื่อสิทธิมนุษยชน ได้รับที่จะดำเนินโครงการเพื่อการพัฒนาชุดหลักการต่างๆ ทางกฎหมายระหว่างประเทศที่ว่าด้วยการใช้กฎหมายระหว่างประเทศ ในกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนของรัฐต่างๆ

ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชนอันเป็นที่ยอมรับนับถือกลุ่มหนึ่งได้จัดทำร่างพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ไขปรับปรุงหลักการเหล่านี้ โดยในลำดับถัดมาได้จัดให้มีการประชุมผู้เชี่ยวชาญ ณ มหาวิทยาลัย Gadjah Mada เมืองยอกยAKARTA ประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 6 ถึง 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญอันเป็นที่ยอมรับนับถือจำนวน 29 คนนี้ ได้มาจาก 25 ประเทศที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน และมีความเชี่ยวชาญในประเด็นต่างๆ ของกฎหมายสิทธิมนุษยชน ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ในการให้การรับรอง “หลักการยอกยAKARTA ว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ”

The rapporteur of the meeting, Professor Michael O'Flaherty, has made immense contributions to the drafting and revision of the Principles. His commitment and tireless efforts have been critical to the successful outcome of the process.

The Yogyakarta Principles address a broad range of human rights standards and their application to issues of sexual orientation and gender identity. The Principles affirm the primary obligation of States to implement human rights. Each Principle is accompanied by detailed recommendations to States. The experts also emphasise, though, that all actors have responsibilities to promote and protect human rights. Additional recommendations are addressed to other actors, including the UN human rights system, national human rights institutions, the media, non-governmental organisations, and funders.

The experts agree that the Yogyakarta Principles reflect the existing state of international human rights law in relation to issues of sexual orientation and gender identity. They also recognise that States may incur additional obligations as human rights law continues to evolve.

The Yogyakarta Principles affirm binding international legal standards with which all States must comply. They promise a different future where all people born free and equal in dignity and rights can fulfil that precious birthright.

Sonia Onufer Corrêa
Co-Chairperson

Vitit Muntarbhorn
Co-Chairperson

ศาสตราจารย์ Michael O'Flaherty ผู้รายงานผลการประชุมได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอันมากในการร่างและแก้ไข หลักการ Yogyakarta Card พันธสัญญาและความอดสาหะอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยของท่านย่อมเป็นที่สรรเสริญในผลแห่งความสำเร็จของกระบวนการจัดทำหลักการณ์

หลักการ Yogyakarta Card ได้กล่าวครอบคลุมถึงมาตรฐานสิทธิมนุษยชนต่างๆ และการใช้ในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ หลักการณ์นี้ยืนยันในพันธกิจหลักของรัฐทั้งหลายในการบังคับใช้สิทธิมนุษยชน หลักการแต่ละข้อจะมีข้อแนะนำที่เป็นรายละเอียดสำหรับรัฐ แม้กระนั้นก็ดีผู้เชี่ยวชาญกลุ่มนี้ยังได้เน้นย้ำว่าผู้ดำเนินการทั้งหมดต่างล้วนมีความรับผิดชอบในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน จึงได้มีการจัดทำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับผู้ดำเนินการอื่นๆ รวมถึงระบบสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ สถาบันด้านสิทธิมนุษยชนระดับชาติ สื่อมวลชน องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้ให้ทุนสนับสนุนต่างๆ

ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มนี้เห็นพ้องว่า หลักการ Yogyakarta Card ได้แสดงถึงสถานะของการได้มีกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และหลักการดังกล่าวยังรับรองว่ารัฐต่างๆ อาจมีพันธกิจเพิ่มมากขึ้นตรงไปเท่าที่กฎหมายสิทธิมนุษยชนยังคงมีวิวัฒนาการต่อไป

หลักการ Yogyakarta Card ได้ยืนยันถึงมาตรฐานกฎหมายระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันซึ่งบรรดารัฐต่างๆ จำต้องปฏิบัติตาม หลักการเหล่านี้ได้ให้คำมั่นในอนาคตที่หลากหลายต่อบรรดาผู้คนที่ต่างเกิดมาโดยอิสระ และเสมอกันในศักดิ์ศรีและสิทธิต่างๆ ที่จะสามารถบรรลุได้ถึงสิทธิโดยกำเนิดอันมีค่านั้น

Sonia Onufer Corrêa และ วิจิต มันทาภรณ์
ประธานร่วม

PREAMBLE

We, the International Panel of Experts
in International Human Rights Law and
on Sexual Orientation and Gender Identity:

RECALLING that all human beings are born free and equal in dignity and rights, and that everyone is entitled to the enjoyment of human rights without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status;

DISTURBED that violence, harassment, discrimination, exclusion, stigmatisation and prejudice are directed against persons in all regions of the world because of their sexual orientation or gender identity, that these experiences are compounded by discrimination on grounds including gender, race, age, religion, disability, health and economic status, and that such violence, harassment, discrimination, exclusion, stigmatisation and prejudice undermine the integrity and dignity of those subjected to these abuses, may weaken their sense of self-worth and belonging to their community, and lead many to conceal or suppress their identity and to live lives of fear and invisibility;

คำปรารภ

พวกเรา คณะผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศ
ด้านกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
และวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

ระลึกถึง ว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาโดยอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรี
และสิทธิต่างๆ และทุกคนย่อมทรงสิทธิในการใช้สิทธิมนุษยชนโดยปราศจาก
ความแตกต่างกันไม่ว่าในด้านใด ดังเช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา
ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ชาติกำเนิด เผ่าพันธุ์ ทรัพย์สิน กำเนิด
หรือสถานะอื่นใด

มีความวิตก ว่าได้มีการมุ่งใช้ความรุนแรง การก่อกวน การเลือกปฏิบัติ
การแบ่งแยกกีดกันการประหัตประหารหรืออคติต่อบุคคลในทั่วทุกภูมิภาคของโลก
เนื่องเพราะวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้นซึ่งประสบการณ์ต่างๆ
เหล่านี้ล้วนประกอบด้วยเหตุต่างๆ รวมทั้งเพศสภาพ เชื้อชาติ อายุ ศาสนา
ความพิการ สถานะด้านสุขภาพและเศรษฐกิจ และการใช้ความรุนแรง การก่อกวน
การเลือกปฏิบัติ การแบ่งแยกกีดกัน การประหัตประหาร หรืออคติดังกล่าว
บั่นทอนบูรณภาพและศักดิ์ศรีของบุคคลดังกล่าวที่ตกอยู่ภายใต้การกระทำทารุณ
ต่างๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการบ่อนทำลายคุณค่าของตนเองและความเป็นเจ้าของ
ในชุมชนของตน และอาจนำไปสู่การปกปิดหรืออำพรางอัตลักษณ์ของตนเองลง
และมีชีวิตอยู่อย่างหวาดกลัวและซ่อนเร้น

AWARE that historically people have experienced these human rights violations because they are or are perceived to be lesbian, gay or bisexual, because of their consensual sexual conduct with persons of the same gender or because they are or are perceived to be transsexual, transgender or intersex or belong to social groups identified in particular societies by sexual orientation or gender identity;

UNDERSTANDING ‘sexual orientation’ to refer to each person’s capacity for profound emotional, affectional and sexual attraction to, and intimate and sexual relations with, individuals of a different gender or the same gender or more than one gender;

UNDERSTANDING ‘gender identity’ to refer to each person’s deeply felt internal and individual experience of gender, which may or may not correspond with the sex assigned at birth, including the personal sense of the body (which may involve, if freely chosen, modification of bodily appearance or function by medical, surgical or other means) and other expressions of gender, including dress, speech and mannerisms;

ตระหนัก ว่าในระยะเวลาที่ผ่านมาฉันผู้คนที่ประสบการณจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ก็เพราะว่าตนเองเป็นหรือผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นหญิงรักหญิง ชายรักชาย หรือบุคคลที่รักทั้งสองเพศ เนื่องเพราะการมีเพศสัมพันธ์ในลักษณะยินยอมพร้อมใจกับบุคคลดังกล่าว หรือ เพราะว่าพวกตนเป็นหรือผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นบุคคลผู้แปลงเพศ บุคคลข้ามเพศ หรือบุคคลที่มีอวัยวะทั้งสองเพศ หรือ การเป็นกลุ่มทางสังคมต่างๆ ที่บ่งชี้โดยเฉพาะว่ามีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

เข้าใจ ว่า “วิถีทางเพศ” หมายถึง สมรรถภาพของแต่ละบุคคลในความดึงดูดสนใจอย่างลึกซึ้ง ทั้งทางอารมณ์ ความรักใคร่ และทางเพศ และในสัมพันธภาพที่มีทั้งลักษณะความใกล้ชิดกันทางเพศสัมพันธ์และในทางเพศที่มีต่อปัจเจกบุคคลซึ่งมีเพศสภาพที่แตกต่างไปหรือมีเพศสภาพเดียวกันหรือมีมากกว่าหนึ่งเพศสภาพ

เข้าใจ ว่า “อัตลักษณ์ทางเพศ” หมายถึง ประสบการณ์ทางเพศสภาพอันสามารถรู้สึกได้ภายในของแต่ละบุคคลและเป็นของปัจเจกบุคคลซึ่งอาจสอดคล้องหรือไม่ก็ได้กับเพศซึ่งได้ระบุไว้เมื่อแรกเกิด รวมทั้งความรู้สึกของบุคคลในร่างกาย (ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์ หรือระบบการทำงานของร่างกาย ด้วยวิธีการทางการแพทย์ศัลยกรรม หรือวิธีการอื่นใด ทั้งที่โดยการตัดสินใจเลือกโดยอิสระ) และการแสดงออกต่างๆ ทางเพศสภาพรวมทั้ง การแต่งกาย คำพูด และ กิริยาท่าทางต่างๆ

OBSERVING that international human rights law affirms that all persons, regardless of sexual orientation or gender identity, are entitled to the full enjoyment of all human rights, that the application of existing human rights entitlements should take account of the specific situations and experiences of people of diverse sexual orientations and gender identities, and that in all actions concerning children the best interests of the child shall be a primary consideration and a child who is capable of forming personal views has the right to express those views freely, such views being given due weight in accordance with the age and maturity of the child;

NOTING that international human rights law imposes an absolute prohibition of discrimination in regard to the full enjoyment of all human rights, civil, cultural, economic, political and social, that respect for sexual rights, sexual orientation and gender identity is integral to the realisation of equality between men and women and that States must take measures to seek to eliminate prejudices and customs based on the idea of the inferiority or the superiority of one sex or on stereotyped roles for men and women, and noting further that the international community has recognised the right of persons to decide freely and responsibly on matters related to their sexuality, including sexual and reproductive health, free from coercion, discrimination, and violence;

RECOGNISING that there is significant value in articulating in a systematic manner international human rights law as applicable to the lives and experiences of persons of diverse sexual orientations and gender identities;

ตั้งข้อสังเกต ว่ากฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศได้ยืนยันว่าบุคคลทุกคนต่างทรงไว้ซึ่งสิทธิในการใช้บรรดาสิทธิมนุษยชนทั้งหมดโดยมิพักต้องคำนึงถึงวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ การใช้สิทธิในทางกฎหมายด้านสิทธิมนุษยชนที่มีผลใช้บังคับอยู่นั้น ควรจักคำนึงถึงสภาวะและประสบการณ์เฉพาะของบุคคลในความหลากหลายด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กนั้น จักต้องพิจารณาก่อนเป็นลำดับแรกถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก และในกรณีที่เด็กมีวุฒิภาวะเพียงพอ ก็ให้เด็กมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวได้อย่างอิสระ และต้องให้ความสำคัญต่อความคิดเห็นนั้นตามควรแก่วัยและวุฒิภาวะของเด็ก

ตั้งข้อสังเกต ว่ากฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศมีข้อห้ามอย่างเด็ดขาดต่อการเลือกปฏิบัติในการใช้มวลบรรดาสิทธิมนุษยชน ในสิทธิของพลเมือง วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม การให้ความเคารพต่อสิทธิทางเพศและวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศว่าเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการก่อให้เกิดความเสมอภาคระหว่างชายและหญิง และการที่รัฐทั้งหลายต้องดำเนินมาตรการในการแสวงหาวิธีการกำจัดอคติหรือจารีตประเพณีใดๆ ที่มีรากฐานจากความคิดในความเหลื่อมล้ำทางเพศ หรือการกำหนดบทบาทเฉพาะให้มีลำดับที่สูงกว่าให้กับชายและหญิง อีกทั้งตั้งข้อสังเกตว่า ประชาคมระหว่างประเทศได้รับรองสิทธิของบุคคลในการตัดสินใจอย่างอิสระและในลักษณะรับผิดชอบในด้านเพศวิถีของตน รวมถึงสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยปราศจากการบังคับขู่เข็ญ การเลือกปฏิบัติ และการใช้ความรุนแรง

รับรอง ว่าการจัดลักษณะของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในการใช้ที่เกี่ยวกับชีวิตและประสบการณ์ต่างๆ ของบุคคลที่มีความหลากหลายในด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ให้เข้าเป็นระบบเดียวกันนั้นถือเป็นคุณค่าที่มีความสำคัญยิ่ง

ACKNOWLEDGING that this articulation must rely on the current state of international human rights law and will require revision on a regular basis in order to take account of developments in that law and its application to the particular lives and experiences of persons of diverse sexual orientations and gender identities over time and in diverse regions and countries.

FOLLOWING AN EXPERTS' MEETING HELD IN YOGYAKARTA, INDONESIA, FROM 6 TO 9 NOVEMBER 2006, HEREBY ADOPT THESE PRINCIPLES:

PRINCIPLE 1 THE RIGHT TO THE UNIVERSAL ENJOYMENT OF HUMAN RIGHTS

All human beings are born free and equal in dignity and rights. Human beings of all sexual orientations and gender identities are entitled to the full enjoyment of all human rights.

States shall:

A. Embody the principles of the universality, interrelatedness, interdependence and indivisibility of all human rights in their national constitutions or other appropriate legislation and ensure the practical realisation of the universal enjoyment of all human rights;

B. Amend any legislation, including criminal law, to ensure its consistency with the universal enjoyment of all human rights;

ตระหนัก ว่าการจัดเข้ารวมไว้เป็นระบบนี้จักต้องขึ้นอยู่กับสถานะปัจจุบันของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และจะได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการคำนึงถึงพัฒนาการของกฎหมายดังกล่าวและการนำกฎหมายไปใช้ในชีวิตและประสบการณ์ของบุคคลผู้มีความหลากหลายในด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ทั้งในกาลเวลาและในภูมิภาค และประเทศที่มีความแตกต่างกัน

หลังการประชุมผู้เชี่ยวชาญ ที่มีขึ้น ณ เมืองยอกยาคาร์ดา ประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 6 ถึง 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 จึงขอรับรองในหลักการต่อไปนี้

หลักการข้อ 1. สิทธิในการใช้สิทธิมนุษยชนที่เป็นสากล

มนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมเสรีภาพและด้วยศักดิ์ศรีและสิทธิเสมอภาคกัน ไม่ว่าจะมิมีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศแบบใด ย่อมมีสิทธิมนุษยชนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์เช่นเดียวกัน

รัฐจัก :

- 1) บรรจุหลักการสิทธิมนุษยชนอันได้แก่หลักการความเป็นสากล และความเชื่อมโยงเกี่ยวพันซึ่งกันและกันของด้านต่างๆ ของสิทธิมนุษยชนอย่างที่ไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้ลงในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่เหมาะสมอื่นๆ และสร้างหลักประกันให้การใช้สิทธิมนุษยชนที่เป็นสากลสัมฤทธิ์ผลอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง
- 2) แก้ไขกฎหมายใดๆ รวมทั้งกฎหมายอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชนที่เป็นสากลและที่ครบถ้วนสมบูรณ์

C. Undertake programmes of education and awareness to promote and enhance the full enjoyment of all human rights by all persons, irrespective of sexual orientation or gender identity;

D. Integrate within State policy and decision-making a pluralistic approach that recognises and affirms the interrelatedness and indivisibility of all aspects of human identity including sexual orientation and gender identity.

PRINCIPLE 2 THE RIGHTS TO EQUALITY AND NON-DISCRIMINATION

Everyone is entitled to enjoy all human rights without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity. Everyone is entitled to equality before the law and the equal protection of the law without any such discrimination whether or not the enjoyment of another human right is also affected. The law shall prohibit any such discrimination and guarantee to all persons equal and effective protection against any such discrimination.

Discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity includes any distinction, exclusion, restriction or preference based on sexual orientation or gender identity which has the purpose or effect of nullifying or impairing equality before the law or the equal protection of the law, or the recognition, enjoyment or exercise, on an equal basis, of all human rights and fundamental freedoms. Discrimination based on sexual orientation or gender identity may be, and commonly is, compounded by discrimination on other grounds including gender, race, age, religion, disability, health and economic status.

- 3) ให้การศึกษาและเสริมสร้างความเข้าใจ เพื่อส่งเสริมและยกระดับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนอย่างสมบูรณ์โดยถ้วนหน้าและไม่คำนึงถึงวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 4) นูรณาการนโยบายและกระบวนการตัดสินใจของรัฐที่ให้ความสำคัญต่อความหลากหลายทางความคิด ยืนยันความเชื่อมโยงระหว่างด้านต่างๆ ของอัตลักษณ์ของมนุษย์รวมทั้งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศอย่างที่ไม่อาจแบ่งแยกจากกันได้

หลักการข้อ 2. สิทธิในความเสมอภาค และการห้ามเลือกปฏิบัติ

มนุษย์ทุกคนสมควรได้รับความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างสมบูรณ์โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ มนุษย์ทุกคนสมควรได้รับความคุ้มครองอย่างเสมอภาคกันภายใต้กฎหมายโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติดังกล่าว ไม่ว่าสิทธิมนุษยชนข้ออื่นใดจะถูกละเมิดด้วยหรือไม่ก็ตาม กฎหมายต้องบัญญัติห้ามการเลือกปฏิบัติดังกล่าว และรับประกันความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติดังกล่าวอย่างได้ผลและเสมอภาคต่อมนุษย์ทุกคน

การเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศหมายรวมถึงการแบ่งแยก การกีดกัน การยกเว้น การจำกัด หรือการเลือกที่รักมักที่ชังโดยอาศัยเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ อันมีจุดประสงค์หรือมีผลทำให้ความเสมอภาคภายใต้กฎหมายหรือความคุ้มครองเสมอภาคกันโดยกฎหมาย หรือการยอมรับในสิทธิการมีสิทธิ การใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพพื้นฐานทั้งหมดอย่างสมบูรณ์ต้องหมดสิ้นหรือขาดตกบกพร่องไป การเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศมักจะเกิดขึ้นพร้อมกับการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุอื่นๆ รวมทั้ง เพศ เชื้อชาติ อายุ ศาสนา ความพิการ สถานะด้านสุขภาพ และฐานะทางเศรษฐกิจ

States shall:

A. Embody the principles of equality and non-discrimination on the basis of sexual orientation and gender identity in their national constitutions or other appropriate legislation, if not yet incorporated therein, including by means of amendment and interpretation, and ensure the effective realisation of these principles;

B. Repeal criminal and other legal provisions that prohibit or are, in effect, employed to prohibit consensual sexual activity among people of the same sex who are over the age of consent, and ensure that an equal age of consent applies to both same-sex and different-sex sexual activity;

C. Adopt appropriate legislative and other measures to prohibit and eliminate discrimination in the public and private spheres on the basis of sexual orientation and gender identity;

D. Take appropriate measures to secure adequate advancement of persons of diverse sexual orientations and gender identities as may be necessary to ensure such groups or individuals equal enjoyment or exercise of human rights. Such measures shall not be deemed to be discriminatory;

E. In all their responses to discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity, take account of the manner in which such discrimination may intersect with other forms of discrimination;

รัฐจัก :

- 1) บรรจุหลักการของความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศลงในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นที่เหมาะสมหากยังไม่มีบัญญัติอยู่ก่อน รวมไปถึงการแก้ไขและตีความรัฐธรรมนูญ เพื่อให้หลักการดังกล่าวนี้บังเกิดผลอย่างแท้จริง
- 2) ยกเลิกบทบัญญัติทางอาญาหรือกฎหมายอื่นๆ ที่ห้ามหรือใช้ห้ามการมีเพศสัมพันธ์อย่างยินยอมพร้อมใจระหว่างคนเพศเดียวกันที่มีอายุครบตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดอนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์ได้และกฎหมายต้องกำหนดเกณฑ์อายุที่อนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์ได้ไว้เท่ากันสำหรับกรณีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนเพศเดียวกันหรือต่างเพศ
- 3) นำมาตรการทางกฎหมายหรือมาตรการอื่นๆ มาใช้ เพื่อห้ามและจัดการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ทั้งในภาครัฐและเอกชน
- 4) ใช้มาตรการที่เหมาะสมในการสร้างความก้าวหน้าให้กับผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลายตามจำเป็น เพื่อให้กลุ่มหรือบุคคลดังกล่าวสามารถมีและใช้สิทธิมนุษยชนได้อย่างเสมอภาค มาตรการดังกล่าวต้องไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ
- 5) ในการที่รัฐแก้ไขการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ รัฐควรระลึกว่าการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุดังกล่าวอาจเกิดร่วมกับการเลือกปฏิบัติรูปแบบอื่นๆ

F. Take all appropriate action, including programmes of education and training, with a view to achieving the elimination of prejudicial or discriminatory attitudes or behaviours which are related to the idea of the inferiority or the superiority of any sexual orientation or gender identity or gender expression.

PRINCIPLE 3 THE RIGHT TO RECOGNITION BEFORE THE LAW

Everyone has the right to recognition everywhere as a person before the law. Persons of diverse sexual orientations and gender identities shall enjoy legal capacity in all aspects of life. Each person's self-defined sexual orientation and gender identity is integral to their personality and is one of the most basic aspects of self-determination, dignity and freedom. No one shall be forced to undergo medical procedures, including sex reassignment surgery, sterilisation or hormonal therapy, as a requirement for legal recognition of their gender identity. No status, such as marriage or parenthood, may be invoked as such to prevent the legal recognition of a person's gender identity. No one shall be subjected to pressure to conceal, suppress or deny their sexual orientation or gender identity.

States shall:

A. Ensure that all persons are accorded legal capacity in civil matters, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity, and the opportunity to exercise that capacity, including equal rights to conclude contracts, and to administer, own, acquire (including through inheritance), manage, enjoy and dispose of property;

- 6) ใช้มาตรการที่เหมาะสม รวมทั้งการให้การศึกษและการฝึกอบรม เพื่อมุ่งหวังให้เกิดผลในการกำจัดอคติ ทัศนคติ หรือพฤติกรรมเลือกปฏิบัติ ที่สืบเนื่องมาจากความคิดที่ว่าวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเป็นรูปแบบที่ดีกว่าหรือสูงส่งกว่ารูปแบบอื่นในสังคม

หลักการข้อ 3. สิทธิในการรับรองทางกฎหมาย

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ในฐานะบุคคล ในทุกแห่งหน ผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศทุกรูปแบบต้องได้รับสิทธิทางกฎหมายในทุกด้านของชีวิต วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่แต่ละคนกำหนดเอง ย่อมเป็นส่วนสำคัญของบุคลิกภาพ และเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของการกำหนดวิถีชีวิต ศักดิ์ศรี และเสรีภาพ ห้ามมิให้มีการบีบบังคับผู้ใดให้รับกระบวนการทางการแพทย์ รวมถึงการผ่าตัดแปลงเพศ การทำหมัน หรือการรักษาด้วยฮอร์โมน เพราะเป็นเงื่อนไขเพื่อให้ได้รับการรับรองอัตลักษณ์ทางเพศตามกฎหมาย ต้องไม่มีการนำเอาสถานะอื่นๆ เช่น การเป็นคู่สมรส หรือบุพการีมาใช้อ้างเพื่อกีดกันมิให้อัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลใด บุคคลหนึ่งได้รับการรับรองตามกฎหมาย ต้องมิให้ผู้ใดถูกกดดันให้ต้องปิดบังเก็บเรงับหรือปฏิเสธวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศของตน

รัฐจัก :

- 1) ให้นมนุษย์ทุกคนได้รับสิทธิทางกฎหมาย โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ จากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และได้รับโอกาสให้ได้ใช้สิทธินั้น รวมถึงมีสิทธิเสมอภาคในการทำสัญญา และดูแลเป็นเจ้าของได้ (รวมทั้งโดยมรดกตกทอด) จัดการใช้ประโยชน์ และจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินสมบัติ

- B. Take all necessary legislative, administrative and other measures to fully respect and legally recognise each person's self-defined gender identity;
- C. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that procedures exist whereby all State-issued identity papers which indicate a person's gender/sex — including birth certificates, passports, electoral records and other documents — reflect the person's profound self-defined gender identity;
- D. Ensure that such procedures are efficient, fair and non-discriminatory, and respect the dignity and privacy of the person concerned;
- E. Ensure that changes to identity documents will be recognised in all contexts where the identification or disaggregation of persons by gender is required by law or policy;
- F. Undertake targeted programmes to provide social support for all persons experiencing gender transitioning or reassignment.

PRINCIPLE 4 THE RIGHT TO LIFE

Everyone has the right to life. No one shall be arbitrarily deprived of life, including by reference to considerations of sexual orientation or gender identity. The death penalty shall not be imposed on any person on the basis of consensual sexual activity among persons who are over the age of consent or on the basis of sexual orientation or gender identity.

- 2) ใช้มาตรการทั้งทางนิติบัญญัติ ทางปกครอง หรืออื่นๆ เพื่อให้อัตลักษณ์ทางเพศที่บุคคลนั้นเลือกได้รับความเคารพและรับรองตามกฎหมายอย่างสมบูรณ์
- 3) ใช้มาตรการทั้งทางนิติบัญญัติ ทางปกครอง หรืออื่นๆ เพื่อให้มีกระบวนการแก้ไขให้เอกสารแสดงตนทั้งหมดที่ออกโดยรัฐและที่มีการระบุเพศของบุคคล (รวมถึง บัตรประชาชน สูติบัตร หนังสือเดินทาง รายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และเอกสารอื่นๆ) ให้ตรงกับอัตลักษณ์ทางเพศที่บุคคลนั้นรู้สึกว่าเป็นอัตลักษณ์ทางเพศที่แท้จริงของตน
- 4) ให้กระบวนการดังกล่าวมีประสิทธิภาพ ยุติธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ, และให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีและความเป็นส่วนตัวของแต่ละบุคคล
- 5) การเปลี่ยนแปลงเพศในเอกสารแสดงตนทั้งหลายนั้น ให้ถือว่าถูกต้องตามกฎหมายและนโยบายและใช้ได้ในกรณีที่ต้องแสดงเอกสารที่มีการระบุเพศตามระเบียบราชการหรือเมื่อมีการจัดกลุ่มบุคคลตามเพศ
- 6) ริเริ่มโครงการที่จัดขึ้นโดยเฉพาะเพื่อให้ความสนับสนุนทางสังคมต่อทุกคนผู้ที่กำลังผ่านขั้นตอนการแปลงเพศ หรือการเปลี่ยนไปเป็นเพศใหม่

หลักการข้อ 4. สิทธิในชีวิต

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในชีวิต ต้องห้ามมิให้ผู้ใดถูกเอาชีวิตโดยพลการ รวมถึงห้ามการอ้างวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้นเป็นเหตุ ต้องไม่มีการลงโทษประหารชีวิตต่อบุคคลโดยอ้างเหตุจากการมีเพศสัมพันธ์โดยยินยอมพร้อมใจระหว่างบุคคลที่มีวัยตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด อนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์ได้ หรือโดยอ้างเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้น

States shall:

- A. Repeal all forms of crime that have the purpose or effect of prohibiting consensual sexual activity among persons of the same sex who are over the age of consent and, until such provisions are repealed, never impose the death penalty on any person convicted under them;
- B. Remit sentences of death and release all those currently awaiting execution for crimes relating to consensual sexual activity among persons who are over the age of consent;
- C. Cease any State-sponsored or State-condoned attacks on the lives of persons based on sexual orientation or gender identity, and ensure that all such attacks, whether by government officials or by any individual or group, are vigorously investigated, and that, where appropriate evidence is found, those responsible are prosecuted, tried and duly punished.

PRINCIPLE 5 THE RIGHT TO SECURITY OF THE PERSON

Everyone, regardless of sexual orientation or gender identity, has the right to security of the person and to protection by the State against violence or bodily harm, whether inflicted by government officials or by any individual or group.

States shall:

- A. Take all necessary policing and other measures to prevent and provide protection from all forms of violence and harassment related to sexual orientation and gender identity;

รัฐจัก :

- 1) ยกเลิกบทบัญญัติทางอาญาทั้งหมดที่มีจุดประสงค์หรือผลเพื่อห้ามการมีเพศสัมพันธ์อย่างยินยอมระหว่างบุคคลที่มีวัยตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดอนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์ได้ และในขณะที่ยังไม่มีกรยกเลิก ต้องไม่มีการลงโทษประหารชีวิตแก่ผู้ถูกตัดสินด้วยบทบัญญัตินี้ดังกล่าว
- 2) ยกเว้นโทษประหาร และปล่อยตัวผู้อยู่ระหว่างรอรับโทษอันเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์อย่างยินยอมระหว่างบุคคลที่มีวัยตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดอนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์ได้
- 3) ยุติการประทุษร้ายที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐที่กระทำต่อบุคคลโดยอ้างสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และต้องทำการสอบสวนอย่างจริงจังต่อการประทุษร้ายดังกล่าวไม่ว่าการกระทำนั้น จะเป็นการกระทำโดยเจ้าหน้าที่รัฐ หรือโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และเมื่อพบหลักฐานเพียงพอต้องทำการฟ้องร้อง ดำเนินคดี และลงโทษผู้กระทำผิดตามสมควรแก่ความผิดนั้น

หลักการข้อ 5. สิทธิในหลักประกันของบุคคล

มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะมีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศเป็นรูปแบบใด ย่อมมีสิทธิในความปลอดภัยและมีสิทธิ ในการได้รับความคุ้มครองจากรัฐให้ปลอดภัยจากความรุนแรงหรืออันตราย ต่อร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยเจ้าหน้าที่รัฐหรือโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการรักษาความสงบเรียบร้อย และมาตรการอื่นๆ ที่จำเป็นในการป้องกัน และให้ความคุ้มครองให้ปลอดภัยจากความรุนแรงและการรังแกทุกรูปแบบที่เกี่ยวกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้น

- B. Take all necessary legislative measures to impose appropriate criminal penalties for violence, threats of violence, incitement to violence and related harassment, based on the sexual orientation or gender identity of any person or group of persons, in all spheres of life, including the family;

- C. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that the sexual orientation or gender identity of the victim may not be advanced to justify, excuse or mitigate such violence;

- D. Ensure that perpetration of such violence is vigorously investigated, and that, where appropriate evidence is found, those responsible are prosecuted, tried and duly punished, and that victims are provided with appropriate remedies and redress, including compensation;

- E. Undertake campaigns of awareness-raising, directed to the general public as well as to actual and potential perpetrators of violence, in order to combat the prejudices that underlie violence related to sexual orientation and gender identity.

- 2) ใช้มาตรการนิติบัญญัติทั้งหมดที่จำเป็น กำหนดโทษอาญาที่เหมาะสมต่อการใช้ความรุนแรง, การข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรง, การยั่วยุให้เกิดความรุนแรง และการรังแกรูปแบบอื่นๆ อันเนื่องมาจากวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดๆ ในทุกด้านของชีวิตรวมทั้งในชีวิตครอบครัว
- 3) ใช้มาตรการทั้งทางนิติบัญญัติ ทางปกครอง หรืออื่นๆ เพื่อมิให้วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของเหยื่อความรุนแรงถูกใช้เป็นข้ออ้าง เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการใช้ความรุนแรงหรือเพื่อละเว้นหรือลดหย่อนโทษของการใช้ความรุนแรงดังกล่าว
- 4) สอบสวนการใช้ความรุนแรงดังกล่าวอย่างจริงจังและเมื่อพบหลักฐานเพียงพอต้องทำการฟ้องร้องดำเนินคดี และลงโทษผู้กระทำผิดตามสมควรแก่ความผิดและเหยื่อของความรุนแรงต้องได้รับการเยียวยาชดใช้รวมถึงค่าทำขวัญอย่างเหมาะสม
- 5) ริเริ่มโครงการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจแก่สาธารณะ โดยให้รวมผู้ใช้ความรุนแรงหรือผู้ที่มีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงด้วย เพื่อเป็นการลดอคติที่เป็นรากฐานของการใช้ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

PRINCIPLE 6 THE RIGHT TO PRIVACY

Everyone, regardless of sexual orientation or gender identity, is entitled to the enjoyment of privacy without arbitrary or unlawful interference, including with regard to their family, home or correspondence as well as to protection from unlawful attacks on their honour and reputation. The right to privacy ordinarily includes the choice to disclose or not to disclose information relating to one's sexual orientation or gender identity, as well as decisions and choices regarding both one's own body and consensual sexual and other relations with others.

States shall:

- A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure the right of each person, regardless of sexual orientation or gender identity, to enjoy the private sphere, intimate decisions, and human relations, including consensual sexual activity among persons who are over the age of consent, without arbitrary interference;
- B. Repeal all laws that criminalise consensual sexual activity among persons of the same sex who are over the age of consent, and ensure that an equal age of consent applies to both same-sex and different-sex sexual activity;
- C. Ensure that criminal and other legal provisions of general application are not applied to de facto criminalise consensual sexual activity among persons of the same sex who are over the age of consent;

หลักการข้อ 6. สิทธิในความเป็นส่วนตัว

มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะมีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศเป็นรูปแบบใด ย่อมมีสิทธิในความเป็นส่วนตัวโดยปราศจากการแทรกแซงโดยพลการ หรือโดยมิชอบ รวมทั้งในครอบครัว บ้าน หรือการสื่อสาร รวมไปถึงความคุ้มครองจากการถูกโจมตีเกียรติยศและชื่อเสียง สิทธิในการความเป็นส่วนตัวโดยปกติรวมถึงสิทธิในการเลือกที่จะเปิดเผย หรือปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของตนรวมทั้งการตัดสินใจและทางเลือกเกี่ยวกับร่างกายของตนและการมีเพศสัมพันธ์โดยยินยอมพร้อมใจ หรือมีความสัมพันธ์แบบอื่นๆ กับผู้ใด ก็ตาม

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองสิทธิของแต่ละบุคคลโดยไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้น ให้มีสิทธิในด้านการมีชีวิตส่วนตัว การตัดสินใจในเรื่องส่วนตัว และการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น รวมทั้งเพศสัมพันธ์อย่างยินยอมพร้อมใจระหว่างบุคคลที่มีวัยตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดอนุญาต ให้มีเพศสัมพันธ์ได้โดยปราศจากการแทรกแซงโดยพลการ
- 2) ยกเลิกกฎหมายทั้งหมดที่กำหนดโทษการมีเพศสัมพันธ์อย่างยินยอมระหว่างเพศเดียวกันของบุคคลที่มีวัยตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดอนุญาต ให้มีเพศสัมพันธ์ได้ และกำหนดให้อายุของผู้เยาว์เท่ากันสำหรับทั้งเพศสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันหรือต่างเพศ
- 3) มิให้บทบัญญัติทั่วไปทางอาญาหรือกฎหมายอื่นใด ถูกนำมาใช้โดยพลตินัยเพื่อลงโทษการ มีเพศสัมพันธ์ อย่างยินยอมระหว่างเพศเดียวกันของบุคคลที่มีวัยตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด อนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์ได้

D. Repeal any law that prohibits or criminalises the expression of gender identity, including through dress, speech or mannerisms, or that denies to individuals the opportunity to change their bodies as a means of expressing their gender identity;

E. Release all those held on remand or on the basis of a criminal conviction, if their detention is related to consensual sexual activity among persons who are over the age of consent, or is related to gender identity;

F. Ensure the right of all persons ordinarily to choose when, to whom and how to disclose information pertaining to their sexual orientation or gender identity, and protect all persons from arbitrary or unwanted disclosure, or threat of disclosure of such information by others.

PRINCIPLE 7 THE RIGHT TO FREEDOM FROM ARBITRARY DEPRIVATION OF LIBERTY

No one shall be subjected to arbitrary arrest or detention. Arrest or detention on the basis of sexual orientation or gender identity, whether pursuant to a court order or otherwise, is arbitrary. All persons under arrest, regardless of their sexual orientation or gender identity, are entitled, on the basis of equality, to be informed of the reasons for arrest and the nature of any charges against them, to be brought promptly before a judicial officer and to bring court proceedings to determine the lawfulness of detention, whether or not charged with any offence.

- 4) ยกเลิกกฎหมายทั้งหมดที่ห้ามหรือลงโทษการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคล รวมทั้งการแต่งกาย, การพูดจา หรือท่าทาง และให้ยกเลิกกฎหมายที่ปิดกั้นมิให้บุคคลมีโอกาสดูแลเปลี่ยนแปลงร่างกายเพื่อแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศของตน
- 5) ปลดปล่อยตัวผู้ถูกควบคุมตัวระหว่างรอดำเนินคดี หรือถูกตัดสินจำคุก หากการถูกควบคุมตัวนั้น มาจากการมีเพศสัมพันธ์อย่างยินยอมระหว่างบุคคลที่มีวัยตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดอนุญาต ให้มีเพศสัมพันธ์ได้หรือเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศ
- 6) พิทักษ์สิทธิของบุคคลทุกคนในการเลือกที่จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของตนให้กับใคร เมื่อไร หรือด้วยวิธีไหน และให้การคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการถูกผู้อื่นเปิดเผยหรือขู่ว่าจะเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยพลการหรือโดยที่เจ้าตัวไม่ต้องการ

หลักการข้อ 7. สิทธิในความเป็นอิสระจากการถูกเพิกถอนเสรีภาพโดยพลการ

มิให้ผู้ใดถูกจับกุมหรือถูกควบคุมตัวโดยพลการ การจับกุมหรือควบคุมตัวจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้นไม่ว่าจะมีคำสั่งศาลหรือไม่ก็ตามย่อมเป็นการกระทำ โดยมิชอบ บุคคลที่ถูกจับกุมตัวทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับทราบสาเหตุของการจับกุมและข้อกล่าวหา โดยอาศัยสิทธิแห่งความเสมอภาคและไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้น และไม่ว่าจะถูกตั้งข้อกล่าวหาหรือไม่ก็ตาม บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิได้รับการนำตัวส่งเจ้าหน้าที่ยุติธรรมโดยเร็ว และได้รับการพิจารณาจากศาลว่าการควบคุมตัวนั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that sexual orientation or gender identity may under no circumstances be the basis for arrest or detention, including the elimination of vaguely worded criminal law provisions that invite discriminatory application or otherwise provide scope for arrests based on prejudice;

B. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that all persons under arrest, regardless of their sexual orientation or gender identity, are entitled, on the basis of equality, to be informed of the reasons for arrest and the nature of any charges against them, and whether charged or not, to be brought promptly before a judicial officer and to bring court proceedings to determine the lawfulness of detention;

C. Undertake programmes of training and awareness-raising to educate police and other law enforcement personnel regarding the arbitrariness of arrest and detention based on a person's sexual orientation or gender identity;

D. Maintain accurate and up to date records of all arrests and detentions, indicating the date, location and reason for detention, and ensure independent oversight of all places of detention by bodies that are adequately mandated and equipped to identify arrests and detentions that may be motivated by the sexual orientation or gender identity of a person.

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อมิให้วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลถูกนำมาใช้เป็นสาเหตุในการจับกุมหรือควบคุมตัวไม่ว่าในสถานการณ์ใด รวมทั้งต้องแก้ไขด้วยคำกล่าวในบทบัญญัติอาญาใดๆ ที่อาจถูกใช้ตีความเพื่อการเลือกปฏิบัติโดยมิชอบ หรือให้อำนาจในการจับกุมอย่างมีอคติ
- 2) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อให้ผู้ถูกจับกุมตัวมีสิทธิได้รับทราบสาเหตุของการจับกุมและข้อกล่าวหาโดยอาศัยสิทธิแห่งความเสมอภาคและไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้น และไม่ว่าจะถูกตั้งข้อกล่าวหาหรือไม่ก็ตาม บุคคลนั้นต้องมีสิทธิได้รับการนำตัวส่งเจ้าหน้าที่ยุติธรรมโดยเร็วและได้รับการพิจารณาจากศาลว่าการควบคุมตัวนั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
- 3) ริเริ่มโครงการศึกษาฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือผู้รักษากฎหมายอื่นๆ ให้เกิดความเข้าใจว่าการจับกุมและควบคุมตัวจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลเป็นการกระทำมิชอบ
- 4) ให้มีการบันทึกการจับกุมและการควบคุมตัวทั้งหมดอย่างถี่ถ้วนและทันปัจจุบันและระบุวันที่ สถานที่และสาเหตุของการควบคุมตัว และให้มีการตรวจสอบสถานที่ควบคุมตัวทั้งหมดอย่างอิสระ โดยองค์กรที่มีอำนาจเพียงพอ และมีประสบการณ์ในการคัดแยกได้ว่าการจับกุมและควบคุมตัวมีกรณีที่มีเหตุมาจากวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลหรือไม่

PRINCIPLE 8 THE RIGHT TO A FAIR TRIAL

Everyone is entitled to a fair and public hearing by a competent, independent and impartial tribunal established by law, in the determination of their rights and obligations in a suit at law and of any criminal charge against them, without prejudice or discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity.

States shall:

- A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to prohibit and eliminate prejudicial treatment on the basis of sexual orientation or gender identity at every stage of the judicial process, in civil and criminal proceedings and all other judicial and administrative proceedings which determine rights and obligations, and to ensure that no one's credibility or character as a party, witness, advocate or decision-maker is impugned by reason of their sexual orientation or gender identity;

- B. Take all necessary and reasonable steps to protect persons from criminal prosecutions or civil proceedings that are motivated wholly or in part by prejudice regarding sexual orientation or gender identity;

- C. Undertake programmes of training and awareness-raising for judges, court personnel, prosecutors, lawyers and others regarding international human rights standards and principles of equality and non-discrimination, including in relation to sexual orientation and gender identity.

หลักการข้อ 8. สิทธิในการพิจารณาคดีด้วยความเป็นธรรม

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิได้รับการพิจารณาคดีอย่างยุติธรรมและโดยเปิดเผยจากคณะตุลาการที่มีอำนาจ มีอิสระ และเป็นกลาง ตามที่กำหนดในกฎหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ถูกกล่าวหา และโดยปราศจากอคติหรือการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคล

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อห้ามและจัดการปฏิบัติอย่างมีอคติต่อประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศให้หมดไปจากทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่งและอาญา และจากกระบวนการยุติธรรมหรือการปกครอง ที่ทำหน้าที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ นอกจากนี้จำเป็นต้องห้ามการโจมตีลบล้าง ความน่าเชื่อถือ หรือชื่อเสียงของบุคคลใดเพราะเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้น ไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ในฐานะคู่ความ พยาน ทนาย หรือผู้ตัดสิน
- 2) ดำเนินขั้นตอนที่จำเป็นและสมควรในการคุ้มครองบุคคลจากการถูกดำเนินคดีอาญาหรือถูกฟ้องร้องคดีแพ่ง ที่มีเหตุจูงใจบางส่วนหรือทั้งหมดจากอคติในเรื่องวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 3) ริเริ่มโครงการฝึกอบรมผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ศาล อัยการ ทนาย และอื่นๆ เพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และหลักการความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงในด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

PRINCIPLE 9 THE RIGHT TO TREATMENT WITH HUMANITY WHILE IN DETENTION

Everyone deprived of liberty shall be treated with humanity and with respect for the inherent dignity of the human person. Sexual orientation and gender identity are integral to each person's dignity.

States shall:

- A. Ensure that placement in detention avoids further marginalising persons on the basis of sexual orientation or gender identity or subjecting them to risk of violence, ill-treatment or physical, mental or sexual abuse;
- B. Provide adequate access to medical care and counselling appropriate to the needs of those in custody, recognising any particular needs of persons on the basis of their sexual orientation or gender identity, including with regard to reproductive health, access to HIV/AIDS information and therapy and access to hormonal or other therapy as well as to gender-reassignment treatments where desired;
- C. Ensure, to the extent possible, that all prisoners participate in decisions regarding the place of detention appropriate to their sexual orientation and gender identity;
- D. Put protective measures in place for all prisoners vulnerable to violence or abuse on the basis of their sexual orientation, gender identity or gender expression and ensure, so far as is reasonably practicable, that such protective measures involve no greater restriction of their rights than is experienced by the general prison population;

หลักการข้อ 9. สิทธิในการปฏิบัติในลักษณะความเป็นมนุษย์ ระหว่างถูกควบคุมตัว

มนุษย์ที่ถูกจำกัดเสรีภาพทุกคนต้องได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมและอย่างเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศเป็นส่วนสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล

รัฐจัก :

- 1) ให้หลักประกันว่าในการการกักขังควบคุมตัวจะหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการลดทอนคุณค่าของบุคคลให้น้อยลงไปเพราะวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลผู้นั้นหรือไม่ทำให้บุคคลนั้นเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง การปฏิบัติอย่างโหดร้ายหรือการทรมานทางร่างกาย จิตใจหรือทางเพศ
- 2) จัดสรรบริการและการให้คำปรึกษาทางการแพทย์ที่เหมาะสมต่อความจำเป็นของผู้ถูกควบคุมตัว โดยเข้าใจในความจำเป็นเฉพาะอันสืบเนื่องจากวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลผู้นั้น โดยรวมทั้งประเด็นด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ การเข้าถึงข้อมูลและการรับยาต้านเชื้อเอชไอวี และโรคเอดส์ และการเข้าถึงการรักษาด้วยฮอร์โมนหรืออื่นๆ รวมทั้งการแปลงเพศหากต้องการ
- 3) ให้นักโทษมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสถานที่คุมขังที่เหมาะสมกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของตน ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
- 4) มีมาตรการคุ้มครองนักโทษที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงหรือการทำร้ายจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้น หรือการแสดงออกในด้านดังกล่าว และหากเป็นไปได้ ต้องมีให้มาตรการคุ้มครองดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิเพิ่มมากขึ้นไปกว่านักโทษอื่นทั่วไป

E. Ensure that conjugal visits, where permitted, are granted on an equal basis to all prisoners and detainees, regardless of the gender of their partner;

F. Provide for the independent monitoring of detention facilities by the State as well as by non-governmental organisations including organisations working in the spheres of sexual orientation and gender identity;

G. Undertake programmes of training and awareness-raising for prison personnel and all other officials in the public and private sector who are engaged in detention facilities, regarding international human rights standards and principles of equality and non-discrimination, including in relation to sexual orientation and gender identity.

PRINCIPLE 10 THE RIGHT TO FREEDOM FROM TORTURE AND CRUEL, INHUMAN OR DEGRADING TREATMENT OR PUNISHMENT

Everyone has the right to be free from torture and from cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, including for reasons relating to sexual orientation or gender identity.

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to prevent and provide protection from torture and cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, perpetrated for reasons relating to the sexual orientation or gender identity of the victim, as well as the incitement of such acts;

- 5) ให้สิทธินักโทษและผู้ถูกควบคุมตัวได้รับการเยี่ยมจากคู่สมรสหรือคู่ชีวิต โดยเสมอภาคกันไม่ว่าจะเป็นเพศใด
- 6) ให้มีการควบคุมตรวจสอบเรือนจำและสถานที่กักขังควบคุมตัว โดยหน่วยงานอิสระทั้งภาครัฐและองค์กรเอกชน รวมทั้งองค์กรที่ทำงานประเด็นวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ
- 7) ริเริ่มโครงการฝึกอบรมพคต เจ้าหน้าที่เรือนจำ และบุคลากรอื่นทั้งในภาครัฐหรือเอกชนที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมตัว เพื่อเพิ่มความเข้าใจต่อมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และหลักการของความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงในด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

หลักการข้อ 10. สิทธิในความเป็นอิสระจากการทรมาน และการปฏิบัติหรือลงโทษในลักษณะทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในความเป็นอิสระจากการทรมาน และการปฏิบัติหรือลงโทษในลักษณะทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมถึงการกระทำโดยอ้างเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อป้องกันและให้ความคุ้มครองมิให้มีการทรมาน และการปฏิบัติหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยอ้างสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของเหยื่อ รวมทั้งการป้องกันการย่ำแย่เพื่อให้เกิดการกระทำเหล่านั้น

B. Take all reasonable steps to identify victims of torture and cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, perpetrated for reasons relating to sexual orientation or gender identity, and offer appropriate remedies including redress and reparation and, where appropriate, medical and psychological support;

C. Undertake programmes of training and awareness-raising for police, prison personnel and all other officials in the public and private sector who are in a position to perpetrate or to prevent such acts.

PRINCIPLE 11 THE RIGHT TO PROTECTION FROM ALL FORMS OF EXPLOITATION, SALE AND TRAFFICKING OF HUMAN BEINGS

Everyone is entitled to protection from trafficking, sale and all forms of exploitation, including but not limited to sexual exploitation, on the grounds of actual or perceived sexual orientation or gender identity. Measures designed to prevent trafficking shall address the factors that increase vulnerability, including various forms of inequality and discrimination on the grounds of actual or perceived sexual orientation or gender identity, or the expression of these or other identities. Such measures must not be inconsistent with the human rights of persons at risk of being trafficked.

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures of a preventive and protective nature regarding the trafficking, sale and all forms of exploitation of human beings, including but not limited to sexual exploitation, on the grounds of actual or perceived sexual orientation or gender identity;

- 2) ดำเนินขั้นตอนระบุตัวเหยื่อผู้ถูกรุขมา และปฏิบัติหรือลงโทษอย่างโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่กระทำโดยมีสาเหตุจาก วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และให้การเยียวยาที่เหมาะสม เช่น การชดเชยหรือชดใช้ค่าเสียหาย และความช่วยเหลือด้านการแพทย์ และจิตวิทยาในกรณีสมควร
- 3) ริเริ่มโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่เรือนจำ และบุคลากรอื่น ทั้งในภาครัฐหรือเอกชนที่มีอำนาจกระทำหรือป้องกันการกระทำความผิด

หลักการข้อ 11. สิทธิในความคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์ การค้า และการลักพาตัวมนุษย์ในทุกรูปแบบ

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการค้ามนุษย์ การซื้อขาย และการเอารัดเอาเปรียบมนุษย์ในทุกรูปแบบ รวมถึงแต่ไม่จำกัด เฉพาะการเอารัดเอาเปรียบทางเพศ โดยอ้างสาเหตุวิถีทางเพศและ อัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลทั้งที่จริงหรือที่ผู้อื่นคิดเอาเอง มาตรการที่ ใต้ รับการออกแบบเพื่อป้องกันการค้ามนุษย์ต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เพิ่มความเสี่ยง รวมทั้งความไม่เสมอภาคและการเลือกปฏิบัติรูปแบบต่างๆ โดยอ้าง สาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลทั้งที่เป็นจริงหรือ ที่ผู้อื่นคิดเอาเอง หรือการแสดงออกของอัตลักษณ์เหล่านี้ หรืออัตลักษณ์ อื่นใด มาตรการดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อสิทธิมนุษยชนของผู้ที่เสี่ยง ต่อการตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น ทั้งในเชิงป้องกัน และคุ้มครองเพื่อยับยั้งการค้ามนุษย์ การซื้อขาย และการเอารัดเอาเปรียบ มนุษย์ในทุกรูปแบบ รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะการเอารัดเอาเปรียบทางเพศ จากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศทั้งที่เป็นจริงหรือที่ผู้อื่นคิดเอาเอง

B. Ensure that any such legislation or measures do not criminalise the behaviour of, stigmatise, or in any other way, exacerbate the disadvantage of those vulnerable to such practices;

C. Establish legal, educational and social measures, services and programmes to address factors that increase vulnerability to trafficking, sale and all forms of exploitation, including but not limited to sexual exploitation, on the grounds of actual or perceived sexual orientation or gender identity, including such factors as social exclusion, discrimination, rejection by families or cultural communities, lack of financial independence, homelessness, discriminatory social attitudes leading to low self-esteem, and lack of protection from discrimination in access to housing, accommodation, employment and social services.

PRINCIPLE 12 THE RIGHT TO WORK

Everyone has the right to decent and productive work, to just and favourable conditions of work and to protection against unemployment, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity.

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to eliminate and prohibit discrimination on the basis of sexual orientation and gender identity in public and private employment, including in relation to vocational training, recruitment, promotion, dismissal, conditions of employment and remuneration;

- 2) มิให้กฎหมายหรือมาตรการอื่นใด เอาผิด ตีตรา หรือเพิ่มความเสียเปรียบให้กับผู้เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อการกระทำดังกล่าว
- 3) กำหนดมาตรการ บริการและโครงการ ทั้งด้านกฎหมาย การศึกษา และสังคม เพื่อแก้ไขปัจจัยที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ การซื้อขาย และการเอารัดเอาเปรียบมนุษย์ รวมทั้งแต่ไม่จำกัดเฉพาะการเอารัดเอาเปรียบทางเพศ จากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ทั้งที่เป็นจริงหรือที่ผู้อื่นคิดเอาเอง รวมทั้งปัจจัยต่างๆ เช่นการถูกแบ่งแยก กีดกันทางสังคม การเลือกปฏิบัติ การถูกปฏิเสธจากครอบครัว หรือชุมชน การขาดอิสระทางการเงิน การไร้ที่อยู่อาศัย การถูกเลือกปฏิบัติจากทัศนคติทางสังคมทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และการไม่ได้รับความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติในการเข้าถึงบริการด้านที่อยู่อาศัย ด้านการจัดหางาน และการบริการทางสังคมต่างๆ

หลักการข้อ 12. สิทธิในการทำงาน

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการมีงานที่มีเกียรติและก่อประโยชน์ มีบรรยากาศการทำงานที่ยุติธรรมและเหมาะสมและได้รับความคุ้มครองจากการว่างงานโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อขจัดและห้ามการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ในสถานที่ทำงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งในด้านการฝึกอบรม การรับสมัคร การเลื่อนตำแหน่ง การยุติการจ้าง เงื่อนไขการจ้าง และค่าตอบแทน

B. Eliminate any discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity to ensure equal employment and advancement opportunities in all areas of public service, including all levels of government service and employment in public functions, including serving in the police and military, and provide appropriate training and awareness-raising programmes to counter discriminatory attitudes.

PRINCIPLE 13 THE RIGHT TO SOCIAL SECURITY AND TO OTHER SOCIAL PROTECTION MEASURES

Everyone has the right to social security and other social protection measures, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity.

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure equal access, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity, to social security and other social protection measures, including employment benefits, parental leave, unemployment benefits, health insurance or care or benefits (including for body modifications related to gender identity), other social insurance, family benefits, funeral benefits, pensions and benefits with regard to the loss of support for spouses or partners as the result of illness or death;

B. Ensure that children are not subject to any form of discriminatory treatment within the social security system or in the provision of social or welfare benefits on the basis of their sexual orientation or gender identity, or that of any member of their family;

- 2) จัดการเลือกปฏิบัติใดๆ อันมีสาเหตุจากวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ เพื่อให้การจ้างงานและโอกาสในความก้าวหน้ามีความเสมอภาคในทุกด้าน และทุกระดับของตำแหน่งงาน รวมทั้งการรับราชการรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ ดำรงและทหาร และให้มีโครงการฝึกอบรมที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มความเข้าใจ และหักล้างทัศนคติเลือกปฏิบัติ

หลักการข้อ 13. สิทธิในประกันสังคม และมาตรการคุ้มครองทางสังคมอื่นๆ

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการได้รับสวัสดิการสังคมและมาตรการคุ้มครองทางสังคมอื่นๆ โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติโดยการอ้างสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองความเสมอภาคในการได้รับสวัสดิการสังคมและมาตรการคุ้มครองทางสังคมอื่นๆ โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ รวมไปถึงสิทธิประโยชน์จากการจ้างงาน การได้สิทธิลางานเพื่อคลอดบุตร สวัสดิการยามว่างงาน การประกันสุขภาพ หรือการดูแลหรือสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพ (รวมทั้งการเปลี่ยนสภาพร่างกายเพื่อให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางเพศของตน) การประกันสังคมอื่นๆ สิทธิประโยชน์แก่ครอบครัว เงินทำศพ บำเหน็จบำนาญและสิทธิประโยชน์ให้กับคู่สมรสหรือคู่ชีวิตในกรณีเจ็บป่วยหรือเสียชีวิต
- 2) มิให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติในระบบสวัสดิการสังคมหรือสิทธิประโยชน์ด้านสังคมจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง หรือของสมาชิกคนหนึ่งคนใดในครอบครัว

C. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure access to poverty reduction strategies and programmes, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity.

PRINCIPLE 14 THE RIGHT TO AN ADEQUATE STANDARD OF LIVING

Everyone has the right to an adequate standard of living, including adequate food, safe drinking water, adequate sanitation and clothing, and to the continuous improvement of living conditions, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity.

States shall:

Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure equal access, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity, to adequate food, safe drinking water, adequate sanitation and clothing.

PRINCIPLE 15 THE RIGHT TO ADEQUATE HOUSING

Everyone has the right to adequate housing, including protection from eviction, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity.

- 3) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองการเข้าถึงโครงการบรรเทาความยากจนโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

หลักการข้อ 14. สิทธิในมาตรฐานการครองชีพตามสมควร

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการมีมาตรฐานการครองชีพตามอัตภาพ รวมถึงการมีอาหารเพียงพอ น้ำดื่มสะอาดปลอดภัย สุขอนามัยและเครื่องแต่งกายที่พอเพียง และได้รับการปรับปรุงคุณภาพชีวิต โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองความเสมอภาคในการได้รับอาหารเพียงพอ น้ำดื่มสะอาดปลอดภัย สุขอนามัยและเครื่องแต่งกายที่พอเพียง โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

หลักการข้อ 15. สิทธิในการมีที่อยู่อาศัยตามสมควร

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการมีที่อยู่อาศัยตามฐานะ รวมถึงความคุ้มครองจากการถูกไล่ที่ โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติโดยการอ้างสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure security of tenure and access to affordable, habitable, accessible, culturally appropriate and safe housing, including shelters and other emergency accommodation, without discrimination on the basis of sexual orientation, gender identity or marital or family status;

B. Take all necessary legislative, administrative and other measures to prohibit the execution of evictions that are not in conformity with their international human rights obligations, and ensure that adequate and effective legal or other appropriate remedies are available to any person claiming that a right to protection against forced evictions has been violated or is under threat of violation, including the right to resettlement, which includes the right to alternative land of better or equal quality and to adequate housing, without discrimination on the basis of sexual orientation, gender identity or marital or family status;

C. Ensure equal rights to land and home ownership and inheritance without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity;

D. Establish social programmes, including support programmes, to address factors relating to sexual orientation and gender identity that increase vulnerability to homelessness, especially for children and young people, including social exclusion, domestic and other forms of violence, discrimination, lack of financial independence, and rejection by families or cultural communities, as well as to promote schemes of neighbourhood support and security;

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองความปลอดภัยในการอยู่อาศัยและการมีที่อยู่อาศัย รวมทั้งการเข้าถึงสถานคุ้มครองหรือที่อยู่ฉุกเฉิน ที่ไม่แพงเกินไป เหมาะแก่การอยู่อาศัย เข้าถึงได้ง่าย เหมาะกับวัฒนธรรม และปลอดภัย โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคล หรือสถานภาพสมรสหรือสถานภาพทางครอบครัว
- 2) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อห้ามการไล่ที่ซึ่งขัดกับพันธกิจของรัฐด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและให้การเยียวยาแก้ไขโดยมาตรการทางกฎหมายหรืออื่นๆ ที่เหมาะสม ได้ผลดีและเพียงพอแก่ผู้ร้องเรียนเรื่องการถูกละเมิดสิทธิที่ควรได้รับความคุ้มครองจากการถูกไล่ที่หรือผู้ที่เสี่ยงต่อการถูกละเมิดสิทธิด้านที่อยู่อาศัย การเยียวยาแก้ไขดังกล่าวให้รวมถึงสิทธิในการได้รับที่อยู่ใหม่ซึ่งหมายถึงการได้รับที่ดินใหม่ที่มีคุณภาพเท่าเทียมหรือดีกว่าเดิม และการได้ที่อยู่อาศัยที่เพียงพอเหมาะสม โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคล หรือสถานภาพสมรสหรือสถานภาพทางครอบครัว
- 3) สร้างความเสมอภาคในการเป็นเจ้าของ และการได้รับมรดกที่ดินและบ้านเรือน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 4) ริเริ่มโครงการด้านสังคม รวมทั้งโครงการให้ความช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัจจัยเกี่ยวกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการไร้ที่อยู่ โดยเฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชน รวมทั้งเรื่องการถูกแบ่งแยกกีดกันทางสังคม การใช้ความรุนแรงทั้งในบ้านและอื่นๆ การเลือกปฏิบัติ การขาดอิสรภาพทางการเงิน การถูกปฏิเสธโดยครอบครัวหรือชุมชนวัฒนธรรมของตน และรวมไปถึงให้การสนับสนุนโครงการชุมชนค้ำจุนและชุมชนปลอดภัย

E. Provide training and awareness-raising programmes to ensure that all relevant agencies are aware of and sensitive to the needs of those facing homelessness or social disadvantage as a result of sexual orientation or gender identity.

PRINCIPLE 16 THE RIGHT TO EDUCATION

Everyone has the right to education, without discrimination on the basis of, and taking into account, their sexual orientation and gender identity.

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure equal access to education, and equal treatment of students, staff and teachers within the education system, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity;

B. Ensure that education is directed to the development of each student's personality, talents, and mental and physical abilities to their fullest potential, and responds to the needs of students of all sexual orientations and gender identities;

C. Ensure that education is directed to the development of respect for human rights, and of respect for each child's parents and family members, cultural identity, language and values, in a spirit of understanding, peace, tolerance and equality, taking into account and respecting diverse sexual orientations and gender identities;

- 5) ริเริ่มโครงการฝึกอบรม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและเห็นใจต่อความต้องการของผู้ไร้ที่อยู่อาศัยหรือตกอยู่ในฐานะเสียเปรียบทางสังคม จากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

หลักการข้อ 16. สิทธิในการศึกษา

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิทางการศึกษาโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และโดยให้ความสำคัญถึงด้านดังกล่าว

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองความเสมอภาคทางการศึกษา และการปฏิบัติอย่างเสมอภาคต่อนักเรียน นิสิต นักศึกษา คณาจารย์และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในระบบการศึกษา โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 2) ให้การศึกษามีเป้าหมายในการพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษ สมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ อย่างเต็มศักยภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศทุกรูปแบบ
- 3) ให้การศึกษามีเป้าหมายในการพัฒนาความเคารพสิทธิมนุษยชน และความเคารพต่อพ่อแม่และสมาชิกในครอบครัว อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และค่านิยมของเด็กแต่ละคน ด้วยจิตวิญญาณของความเข้าอกเข้าใจ การอยู่ร่วมกันโดยสงบ การอดทนอดกลั้น และความเสมอภาค โดยคำนึงถึงและเคารพต่อวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศด้วย

D. Ensure that education methods, curricula and resources serve to enhance understanding of and respect for, inter alia, diverse sexual orientations and gender identities, including the particular needs of students, their parents and family members related to these grounds;

E. Ensure that laws and policies provide adequate protection for students, staff and teachers of different sexual orientations and gender identities against all forms of social exclusion and violence within the school environment, including bullying and harassment;

F. Ensure that students subjected to such exclusion or violence are not marginalised or segregated for reasons of protection, and that their best interests are identified and respected in a participatory manner;

G. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that discipline in educational institutions is administered in a manner consistent with human dignity, without discrimination or penalty on the basis of a student's sexual orientation or gender identity, or the expression thereof;

I. Ensure that everyone has access to opportunities and resources for lifelong learning without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity, including adults who have already suffered such forms of discrimination in the educational system.

- 4) ให้วิธีการในการศึกษา เนื้อหาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนต่างๆ สามารถยกระดับความเข้าใจและความเคารพต่อวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย รวมไปถึงความจำเป็นเฉพาะของนักเรียน นิสิต นักศึกษา พ่อแม่ และสมาชิกครอบครัวที่เกี่ยวข้องประเด็นนี้
- 5) ให้มีกฎหรือนโยบายสถานศึกษาที่ให้ความคุ้มครองเพียงพอต่อนักเรียน นิสิต นักศึกษา คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศแบบต่างๆ จากการถูกแบ่งแยกกีดกันทางสังคมและจากการใช้ความรุนแรงทุกรูปแบบในสถานศึกษา รวมไปถึงการกลั่นแกล้ง และรังควาญ
- 6) ให้หลักประกันว่านักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ถูกแบ่งแยกกีดกันทางสังคมหรือที่เผชิญความรุนแรง ไม่ถูกลดบทบาทหรือกันออกไปเพื่อให้เขาเหล่านั้นได้รับความคุ้มครอง และให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาผู้ตกเป็นเหยื่อนั้นมีส่วนร่วมในการหาทางออกที่ดีที่สุด และให้ทางออกนั้นได้รับความเคารพ
- 7) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อให้กฎระเบียบต่างๆ ในสถานศึกษาถูกใช้อย่างสอดคล้องกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยไม่มี การเลือกปฏิบัติหรือลงโทษจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ หรือการแสดงออกตามอัตลักษณ์ในเรื่องดังกล่าว
- 8) ให้นุชนทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาส และทรัพยากรในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศรวมถึงผู้ใหญ่ที่เคยเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติดังกล่าวในระบบการศึกษามาก่อน

**PRINCIPLE 17 THE RIGHT TO THE HIGHEST ATTAINABLE
STANDARD OF HEALTH**

Everyone has the right to the highest attainable standard of physical and mental health, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity. Sexual and reproductive health is a fundamental aspect of this right.

States shall:

- A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure enjoyment of the right to the highest attainable standard of health, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity;

- B. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that all persons have access to healthcare facilities, goods and services, including in relation to sexual and reproductive health, and to their own medical records, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity;

- C. Ensure that healthcare facilities, goods and services are designed to improve the health status of, and respond to the needs of, all persons without discrimination on the basis of, and taking into account, sexual orientation and gender identity, and that medical records in this respect are treated with confidentiality;

- D. Develop and implement programmes to address discrimination, prejudice and other social factors which undermine the health of persons because of their sexual orientation or gender identity;

หลักการข้อ 17. สิทธิในการจัดให้มีมาตรฐานสูงสุดด้านสุขภาพ

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการมีสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตามมาตรฐานสูงสุดด้านสุขภาพโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติโดยอ้างสาเหตุ วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ นอกจากนี้สุขภาพทางเพศและอนามัย เจริญพันธุ์เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของสิทธินี้

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองสิทธิ ในการมีสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจตามมาตรฐานสูงสุดตามสมควร โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติโดยการอ้างสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 2) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อให้มนุษย์ ทุกคนสามารถเข้าถึงสถานพยาบาล เวชภัณฑ์ และบริการสาธารณสุข รวมถึงส่วนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ และเข้าถึง บันทึกรักษาของตนได้ โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ
- 3) ให้ออกแบบสถานพยาบาล เวชภัณฑ์ และบริการสาธารณสุข เพื่อพัฒนา สุขภาพและตอบสนองต่อความต้องการของทุกคน โดยปราศจากการเลือก ปฏิบัติด้วยเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และให้เก็บข้อมูล ในด้านดังกล่าวเป็นความลับ
- 4) พัฒนาโครงการ และนำมาปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาการเลือกปฏิบัติ อคติ หรือปัจจัยทางสังคมอื่นๆ ที่บ่อนทำลายสุขภาพของบุคคลเพราะวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศของผู้นั้น

E. Ensure that all persons are informed and empowered to make their own decisions regarding medical treatment and care, on the basis of genuinely informed consent, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity;

F. Ensure that all sexual and reproductive health, education, prevention, care and treatment programmes and services respect the diversity of sexual orientations and gender identities, and are equally available to all without discrimination;

G. Facilitate access by those seeking body modifications related to gender reassignment to competent, non-discriminatory treatment, care and support;

H. Ensure that all health service providers treat clients and their partners without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity, including with regard to recognition as next of kin;

I. Adopt the policies, and programmes of education and training, necessary to enable persons working in the healthcare sector to deliver the highest attainable standard of healthcare to all persons, with full respect for each person's sexual orientation and gender identity.

- 5) ให้ทุกคนได้รับข้อมูลและมีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องการรักษาและการดูแลทางการแพทย์ด้วยตนเองโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ การกระทำใดๆ ต้องมิได้รับการยินยอมบนพื้นฐานของข้อมูลอย่างแท้จริง
- 6) ให้โครงการและการบริการสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ การศึกษา การป้องกัน การดูแลรักษา ให้ความเคารพต่อความหลากหลายของวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และให้บริการทุกคนอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ
- 7) อำนาจความสะดวกต่อผู้ต้องการแปลงเพศให้เข้าถึงบริการ การดูแลและความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ และไม่เลือกปฏิบัติ
- 8) ให้ผู้มีหน้าที่บริการสุขภาพปฏิบัติต่อผู้ป่วยและคู่สมรสหรือคู่ชีวิตโดยไม่เลือกปฏิบัติจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ รวมถึงการให้มีสิทธิเข้าเยี่ยมและสิทธิในการตัดสินใจทางการแพทย์แทนในภาวะวิกฤติ
- 9) นำนโยบายและโครงการฝึกอบรมที่จำเป็นมาใช้ในการศึกษาแก่ผู้บริการด้านสุขภาพ เพื่อให้สามารถให้บริการแก่ทุกคนได้ตามมาตรฐานสูงสุดตามสมควรโดยเคารพต่อวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของแต่ละคน

PRINCIPLE 18 PROTECTION FROM MEDICAL ABUSES

No person may be forced to undergo any form of medical or psychological treatment, procedure, testing, or be confined to a medical facility, based on sexual orientation or gender identity. Notwithstanding any classifications to the contrary, a person's sexual orientation and gender identity are not, in and of themselves, medical conditions and are not to be treated, cured or suppressed.

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure full protection against harmful medical practices based on sexual orientation or gender identity, including on the basis of stereotypes, whether derived from culture or otherwise, regarding conduct, physical appearance or perceived gender norms;

B. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that no child's body is irreversibly altered by medical procedures in an attempt to impose a gender identity without the full, free and informed consent of the child in accordance with the age and maturity of the child and guided by the principle that in all actions concerning children, the best interests of the child shall be a primary consideration;

C. Establish child protection mechanisms whereby no child is at risk of, or subjected to, medical abuse;

หลักการข้อ 18. ความคุ้มครองจากการกระทำที่มีขอบทาง การแพทย์

มิให้ผู้ใดถูกบังคับให้รับการรักษา ทดสอบ หรือการปฏิบัติอื่นใดทางการแพทย์หรือทางจิตวิทยา หรือถูกกักกันในสถานพยาบาลโดยการอ้างสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ไม่ว่าทางการแพทย์จะมีการจัดวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศไว้ในกลุ่มใด จักต้องถือว่าวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลไม่ใช่อาการเจ็บป่วย จึงไม่ต้องได้รับการรักษา แก๊ซหรือระงับบรรเทา

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับประกันความปลอดภัยอย่างเต็มที่จากการทำร้ายในกระบวนการทางการแพทย์ โดยการอ้างเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ทั้งนี้ รวมถึงการทำร้ายโดยอ้างเหตุความเชื่อทางวัฒนธรรมหรือความเชื่อตามแนวคิดอื่นใดก็ตามเมื่อบุคคลนั้นมีได้ประพฤติดน หรือมีลักษณะภายนอก หรือมิได้วางตัวตามที่ถือว่าเหมาะสมตามกรอบของสังคม
- 2) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อมิให้เด็กคนใดถูกเปลี่ยนสภาพร่างกายอย่างถาวรโดยวิธีการทางการแพทย์เพื่อยัดยึดเพศให้กับเด็ก โดยที่เด็กไม่ได้ให้ความยินยอมอย่างเต็มที่ อิสระและได้รับข้อมูลตามอายุและวุฒิภาวะของเด็ก และต้องยึดหลักการว่าในการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ต้องถือเอาผลประโยชน์ของเด็กเป็นสำคัญ
- 3) วางมาตรการคุ้มครองเด็กมิให้เด็กคนใดตกอยู่ในความเสี่ยงหรือตกเป็นเหยื่อทางการแพทย์

D. Ensure protection of persons of diverse sexual orientations and gender identities against unethical or involuntary medical procedures or research, including in relation to vaccines, treatments or microbicides for HIV/AIDS or other diseases;

E. Review and amend any health funding provisions or programmes, including those of a development-assistance nature, which may promote, facilitate or in any other way render possible such abuses;

F. Ensure that any medical or psychological treatment or counselling does not, explicitly or implicitly, treat sexual orientation and gender identity as medical conditions to be treated, cured or suppressed.

PRINCIPLE 19 THE RIGHT TO FREEDOM OF OPINION AND EXPRESSION

Everyone has the right to freedom of opinion and expression, regardless of sexual orientation or gender identity. This includes the expression of identity or personhood through speech, deportment, dress, bodily characteristics, choice of name, or any other means, as well as the freedom to seek, receive and impart information and ideas of all kinds, including with regard to human rights, sexual orientation and gender identity, through any medium and regardless of frontiers.

- 4) ให้ความคุ้มครองผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลายจากกระบวนการหรือการวิจัยทางการแพทย์ที่ผิดจรรยาบรรณหรือไม่ได้รับความยินยอม รวมทั้งที่เกี่ยวกับวัคซีน การรักษา หรือยาฆ่าเชื้อเอชไอวี/เอดส์ หรือโรคอื่นๆ
- 5) ทบทวนและแก้ไขข้อกำหนดการให้ทุนหรือโครงการสุขภาพรวมทั้งที่มีลักษณะให้การพัฒนาหรือความช่วยเหลือ ซึ่งอาจมีส่วนในการสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวก ให้เกิดการทำความร้ายในลักษณะดังข้างต้น
- 6) ห้ามให้การรักษาหรือคำปรึกษาทางการแพทย์ หรือคำปรึกษาทางจิตวิทยา ในแนวทางที่ถือว่าวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศเป็นอาการป่วยที่ต้องได้รับการรักษา แก้ไขหรือระงับบรรเทาทางการแพทย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรืออย่างเป็นนัยก็ตาม

หลักการข้อ 19. สิทธิในการเห็นและการแสดงความคิดเห็น

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการเห็นและการแสดงความคิดเห็นโดยไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ สิทธินี้รวมถึงการแสดงออกของอัตลักษณ์หรือตัวตนผ่านทางการพูดจา ท่าทางการแต่งกาย ลักษณะร่างกาย การเลือกใช้ชีวิต หรือวิถีอื่นใด รวมทั้งมีเสรีภาพในการเสาะหา ได้รับและเผยแพร่ข้อมูลและแนวความคิดทุกประเภทเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศโดยผ่านทางสื่อใดๆ ก็ตาม และโดยไม่ขึ้นกับเขตแดน

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure full enjoyment of freedom of opinion and expression, while respecting the rights and freedoms of others, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity, including the receipt and imparting of information and ideas concerning sexual orientation and gender identity, as well as related advocacy for legal rights, publication of materials, broadcasting, organisation of or participation in conferences, and dissemination of and access to safer-sex information;

B. Ensure that the outputs and the organisation of media that is State-regulated is pluralistic and non-discriminatory in respect of issues of sexual orientation and gender identity and that the personnel recruitment and promotion policies of such organisations are non-discriminatory on the basis of sexual orientation or gender identity;

C. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure the full enjoyment of the right to express identity or personhood, including through speech, deportment, dress, bodily characteristics, choice of name or any other means;

D. Ensure that notions of public order, public morality, public health and public security are not employed to restrict, in a discriminatory manner, any exercise of freedom of opinion and expression that affirms diverse sexual orientations or gender identities;

E. Ensure that the exercise of freedom of opinion and expression does not violate the rights and freedoms of persons of diverse sexual orientations and gender identities;

รู้จัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองการมีเสรีภาพโดยสมบูรณ์ในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นอย่างเคารพต่อสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ รวมทั้งการได้รับและเผยแพร่ข้อมูลและแนวความคิดเกี่ยวกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ รวมไปถึงคำปรึกษาด้านสิทธิทางกฎหมาย การตีพิมพ์เอกสาร การกระจายภาพและเสียง การจัดหรือการเข้าร่วมประชุม และการเผยแพร่หรือเข้าถึงข้อมูลการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย
- 2) ให้โครงสร้างและผลงานขององค์กรสื่อของรัฐมีความหลากหลาย และไม่เลือกปฏิบัติในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และให้นโยบายการรับสมัครงานและการเลื่อนตำแหน่งในองค์กรดังกล่าวไม่เลือกปฏิบัติจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคล
- 3) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองการมีสิทธิสมบูรณ์ในการแสดงออกของอัตลักษณ์หรือตัวตนผ่านการพูดจา อากัปกริยา การแต่งกาย ลักษณะร่างกาย การเลือกใช้ชีวิต หรือวิธีอื่น
- 4) มิให้แนวทางการรักษาความสงบ ศีลธรรม สุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน ถูกใช้อย่างเลือกปฏิบัติเพื่อจำกัดสิทธิในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นที่สนับสนุนวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย
- 5) มิให้การแสดงออกและแสดงความคิดเห็นใดๆ ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ที่มีวิถีทางเพศทางเพศแบบต่างๆ และอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย

F. Ensure that all persons, regardless of sexual orientation or gender identity, enjoy equal access to information and ideas, as well as to participation in public debate.

PRINCIPLE 20 THE RIGHT TO FREEDOM OF PEACEFUL ASSEMBLY AND ASSOCIATION

Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and association, including for the purposes of peaceful demonstrations, regardless of sexual orientation or gender identity. Persons may form and have recognised, without discrimination, associations based on sexual orientation or gender identity, and associations that distribute information to or about, facilitate communication among, or advocate for the rights of, persons of diverse sexual orientations and gender identities.

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure the rights to peacefully organise, associate, assemble and advocate around issues of sexual orientation and gender identity, and to obtain legal recognition for such associations and groups, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity;

B. Ensure in particular that notions of public order, public morality, public health and public security are not employed to restrict any exercise of the rights to peaceful assembly and association solely on the basis that it affirms diverse sexual orientations or gender identities;

- 6) ให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลและแนวความคิด รวมทั้งเข้าร่วมการทำประชาพิจารณ์ได้อย่างเสมอภาค โดยไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

หลักการข้อ 20. สิทธิในอิสระด้านการชุมนุมโดยสงบและการสมาคม

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการชุมนุมและการสมาคมอย่างสงบ ซึ่งรวมไปถึงการประท้วงอย่างสงบ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศหรือไม่ก็ตาม มนุษย์ทุกคนมีสิทธิรวมกลุ่มสมาคมบนพื้นฐานวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศและได้รับการรับรองในสิทธิการรวมกลุ่มโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ นอกจากนี้จะรวมถึงกลุ่มสมาคมที่เผยแพร่ข้อมูลให้กับผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลายหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศหรืออำนวยความสะดวกในการสื่อสารระหว่างผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย หรือรณรงค์เพื่อสิทธิของผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครอง และอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองสิทธิการจัดตั้งกลุ่ม การสมาคม การชุมนุม และการสนับสนุนอย่างสงบในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และให้การรับรองทางกฎหมายแก่องค์กรหรือกลุ่มดังกล่าวโดยไม่เลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 2) มิให้แนวทางการรักษาความสงบ ศีลธรรม สุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน ถูกใช้เพื่อจำกัดสิทธิในการชุมนุมและการสมาคมอย่างสงบเพียงเพราะว่าการชุมนุมและรวมกลุ่มดังกล่าวสนับสนุนวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย

C. Under no circumstances impede the exercise of the rights to peaceful assembly and association on grounds relating to sexual orientation or gender identity, and ensure that adequate police and other physical protection against violence or harassment is afforded to persons exercising these rights;

D. Provide training and awareness-raising programmes to law enforcement authorities and other relevant officials to enable them to provide such protection;

E. Ensure that information disclosure rules for voluntary associations and groups do not, in practice, have discriminatory effects for such associations and groups addressing issues of sexual orientation or gender identity, or for their members.

PRINCIPLE 21 THE RIGHT TO FREEDOM OF THOUGHT, CONSCIENCE AND RELIGION

Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion, regardless of sexual orientation or gender identity. These rights may not be invoked by the State to justify laws, policies or practices which deny equal protection of the law, or discriminate, on the basis of sexual orientation or gender identity.

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure the right of persons, regardless of sexual orientation or gender identity, to hold and practise religious and non-religious beliefs, alone or in association with others, to be free from interference with their beliefs and to be free from coercion or the imposition of beliefs;

- 3) ไม่กีดกันสิทธิในการชุมนุมและการสมาคมอย่างสงบในประเด็นวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ และให้มีกำลังตำรวจหรือสิ่งป้องกันทางกายภาพอื่นๆ ที่เพียงพอต่อการคุ้มครองผู้ชุมนุมให้ปลอดภัยจากความรุนแรงหรือการรังแกข่มขู่
- 4) ริเริ่มโครงการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่รักษากฎหมาย และเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถให้ความคุ้มครองดังกล่าว
- 5) ให้กฎการเปิดเผยข้อมูลสำหรับสมาคมหรือกลุ่มที่รวมตัวโดยอิสระ ไม่ถูกใช้เพื่อการเลือกปฏิบัติต่อองค์กรหรือกลุ่มที่ทำงานในประเด็นวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ หรือต่อสมาชิกของสมาคมหรือกลุ่มดังกล่าว

หลักการข้อ 21. สิทธิในอิสระด้านความคิด ความเชื่อ และศาสนา

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในด้านศาสนา ความเชื่อ และลัทธิ โดยไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ สิทธิเหล่านี้ไม่สามารถถูกรัฐนำมาอ้างเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับกฎหมายนโยบาย หรือการปฏิบัติใดๆ ที่จะปฏิเสธการให้คุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาค หรือการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองสิทธิของบุคคลโดยไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลคนนั้น ในการที่จะมีความเชื่อและปฏิบัติตามความเชื่อ ทั้งที่เป็นความเชื่อทางศาสนาหรืออื่นๆ ทั้งโดยลำพังหรือร่วมกับผู้อื่น และปราศจากการแทรกแซง และปราศจากการบังคับหรือยัดเยียดความเชื่อใดใด

B. Ensure that the expression, practice and promotion of different opinions, convictions and beliefs with regard to issues of sexual orientation or gender identity is not undertaken in a manner incompatible with human rights.

PRINCIPLE 22 THE RIGHT TO FREEDOM OF MOVEMENT

Everyone lawfully within a State has the right to freedom of movement and residence within the borders of the State, regardless of sexual orientation or gender identity. Sexual orientation and gender identity may never be invoked to limit or impede a person's entry, egress or return to or from any State, including that person's own State.

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that the right to freedom of movement and residence is guaranteed regardless of sexual orientation or gender identity.

PRINCIPLE 23 THE RIGHT TO SEEK ASYLUM

Everyone has the right to seek and enjoy in other countries asylum from persecution, including persecution related to sexual orientation or gender identity. A State may not remove, expel or extradite a person to any State where that person may face a well-founded fear of torture, persecution, or any other form of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, on the basis of sexual orientation or gender identity.

- 2) ให้หลักประกันว่าการแสดงออก การเผยแพร่และการปฏิบัติตามทัศนะ และ ความเชื่อ ที่แตกต่างในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ต้องกระทำโดยไม่ขัดแย้งกับหลักสิทธิมนุษยชน

หลักการข้อ 22. สิทธิในอิสระด้านการย้ายถิ่นฐาน

มนุษย์ทุกคนที่อาศัยในรัฐหนึ่งอย่างถูกกฎหมาย ย่อมมีสิทธิในการเดินทางย้ายถิ่นฐาน และการอยู่อาศัยภายในเขตแดนของรัฐนั้น โดยไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศต้องไม่ถูกนำมาใช้เพื่อจำกัด หรือขัดขวางการเข้าออก การกลับมาหรือกลับไปยังรัฐหนึ่งใด รวมถึงรัฐของบุคคลนั้นเอง

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองสิทธิในการเดินทาง ย้ายถิ่นฐาน และการอยู่อาศัยโดยไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ

หลักการข้อ 23. สิทธิในการแสวงหาที่พักพิง

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการอพยพลี้ภัยไปยังประเทศอื่นเพื่อหลบหนีการกดขี่ข่มเหง รวมทั้งการกดขี่ข่มเหงที่มีสาเหตุจากวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ รัฐจักไม่ขับไล่ เนรเทศหรือส่งกลับบุคคลใดไปยังรัฐอื่นที่เชื่อได้แน่ชัดว่าบุคคลนั้นจะถูกทรมาน กดขี่ข่มเหงหรือได้รับการปฏิบัติหรือลงโทษในรูปแบบที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

States shall:

- A. Review, amend and enact legislation to ensure that a well-founded fear of persecution on the basis of sexual orientation or gender identity is accepted as a ground for the recognition of refugee status and asylum;
- B. Ensure that no policy or practice discriminates against asylum seekers on the basis of sexual orientation or gender identity;
- C. Ensure that no person is removed, expelled or extradited to any State where that person may face a well-founded fear of torture, persecution, or any other form of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, on the basis of that person's sexual orientation or gender identity.

PRINCIPLE 24 THE RIGHT TO FOUND A FAMILY

Everyone has the right to found a family, regardless of sexual orientation or gender identity. Families exist in diverse forms. No family may be subjected to discrimination on the basis of the sexual orientation or gender identity of any of its members.

States shall:

- A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure the right to found a family, including through access to adoption or assisted procreation (including donor insemination), without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity;

รัฐจัก :

- 1) ทบทวน แก้อไขหรือออกกฎหมาย เพื่อให้ความเสี่ยงภัยจากการถูกกวาดล้าง ประทัดประหารเพราะวิถีทางเพศและอตัลัษณ์ทางเพศของบุคคล สามารถ ใช้เป็นเหตุผลในการให้ที่พำนักในฐานะผู้อพยพและผู้ลี้ภัย
- 2) ห้ามมิให้นโยบายหรือการกระทำใดเป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้ลี้ภัยจากสาเหตุ แห่งวิถีทางเพศและอตัลัษณ์ทางเพศ
- 3) ห้ามมิให้บุคคลใดถูกขับไล่ เนรเทศหรือส่งกลับไปสู่รัฐอื่นที่เชื่อได้แน้ชัดว่า บุคคลนั้นจะถูกทรมาน กวาดล้างหรือได้รับการปฏิบัติหรือลงโทษในรูปแบบ ที่โหดร้าย ไร่มนุษยธรรม หรือทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากสาเหตุ แห่งวิถีทางเพศและอตัลัษณ์ทางเพศ

หลักการข้อ 24. สิทธิในการก่อตั้งครอบครัว

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการสร้างครอบครัวโดยไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศ และอตัลัษณ์ทางเพศ ครอบครัวมีหลายรูปแบบ ห้ามมิให้ครอบครัวใด ตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอตัลัษณ์ ทางเพศของสมาชิกคนหนึ่งคนใดในครอบครัว

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองสิทธิ ในการสร้างครอบครัว รวมทั้งโดยให้มีโอกาสในการอุปการะบุตรบุญธรรม หรือการตั้งครรภ์โดยใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ช่วย (รวมถึงการผสมเทียม) โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอตัลัษณ์ทางเพศ

B. Ensure that laws and policies recognise the diversity of family forms, including those not defined by descent or marriage, and take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that no family may be subjected to discrimination on the basis of the sexual orientation or gender identity of any of its members, including with regard to family-related social welfare and other public benefits, employment, and immigration;

C. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that in all actions or decisions concerning children, whether undertaken by public or private social welfare institutions, courts of law, administrative authorities or legislative bodies, the best interests of the child shall be a primary consideration, and that the sexual orientation or gender identity of the child or of any family member or other person may not be considered incompatible with such best interests;

D. In all actions or decisions concerning children, ensure that a child who is capable of forming personal views can exercise the right to express those views freely, and that such views are given due weight in accordance with the age and maturity of the child;

E. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that in States that recognise same-sex marriages or registered partnerships, any entitlement, privilege, obligation or benefit available to different-sex married or registered partners is equally available to same-sex married or registered partners;

- 2) ให้กฎหมายและนโยบายต่างๆ ให้การยอมรับความหลากหลายของรูปแบบครอบครัว รวมทั้งที่ไม่ได้มาจากสายเลือดหรือการสมรส และต้องใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อมิให้ครอบครัวใดตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของสมาชิกคนหนึ่งคนใดในครอบครัว รวมทั้งด้านสวัสดิการสังคมในครอบครัว และสิทธิประโยชน์จากรัฐ การจ้างงานหรือการเข้าประเทศ
- 3) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อให้การกระทำหรือการตัดสินใจทั้งหมดเกี่ยวกับเด็กไม่ว่ากระทำโดยสถาบันสวัสดิการสังคมของรัฐหรือเอกชน ศาล อำนาจปกครองหรือนิติบัญญัติ ต้องถือเอาประโยชน์ของเด็กเป็นสำคัญ และต้องไม่ถือว่าวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของเด็กหรือสมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดขัดกับประโยชน์ดังกล่าว
- 4) ให้เด็กที่มีวุฒิภาวะเพียงพอต่อการมีความคิดเห็นส่วนตัวมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวอย่างอิสระ และต้องให้น้ำหนักต่อความคิดเห็นดังกล่าวตามสมควรแก่วัยและวุฒิภาวะของเด็ก ในการกระทำหรือการตัดสินใจใดๆ เกี่ยวกับเด็ก
- 5) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองสิทธิสิทธิประโยชน์ ผลประโยชน์ หรือหน้าที่ใดๆ แก่การสมรสหรือการจดทะเบียนเป็นหุ้นส่วนชีวิตระหว่างเพศเดียวกัน เทาเทียมกับการสมรสหรือการจดทะเบียนเป็นหุ้นส่วนชีวิตระหว่างต่างเพศ ในรัฐที่ยอมรับการสมรสหรือการจดทะเบียนเป็นหุ้นส่วนชีวิตระหว่างเพศเดียวกัน

F. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure that any obligation, entitlement, privilege, obligation or benefit available to different-sex unmarried partners is equally available to same-sex unmarried partners;

G. Ensure that marriages and other legally-recognised partnerships may be entered into only with the free and full consent of the intending spouses or partners.

PRINCIPLE 25 THE RIGHT TO PARTICIPATE IN PUBLIC LIFE

Every citizen has the right to take part in the conduct of public affairs, including the right to stand for elected office, to participate in the formulation of policies affecting their welfare, and to have equal access to all levels of public service and employment in public functions, including serving in the police and military, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity.

States should:

A. Review, amend and enact legislation to ensure the full enjoyment of the right to participate in public and political life and affairs, embracing all levels of government service and employment in public functions, including serving in the police and military, without discrimination on the basis of, and with full respect for, each person's sexual orientation and gender identity;

B. Take all appropriate measures to eliminate stereotypes and prejudices regarding sexual orientation and gender identity that prevent or restrict participation in public life;

- 6) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรองสิทธิสิทธิประโยชน์ผลประโยชน์หรือหน้าที่ใดๆ ต่อคู่ไม่ได้สมรสระหว่างเพศเดียวกันเท่าเทียมกันกับคู่ไม่ได้สมรสระหว่างต่างเพศ
- 7) ให้การสมรสหรือการจดทะเบียนเป็นคู่ชีวิตที่ได้รับการยอมรับทางกฎหมายมีผลก่อกำเนิดเมื่อบุคคลทั้งสองให้การยินยอมอย่างอิสระและสมบูรณ์

หลักการข้อ 25. สิทธิในการมีส่วนร่วมในการดำรงชีวิตทางปกครอง

พลเมืองทุกคนมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางปกครอง รวมถึงสิทธิในการลงรับสมัครเลือกตั้ง มีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายที่กระทบต่อสวัสดิการของตน และได้รับบริการจากรัฐและสามารถทำงานในภาครัฐในทุกระดับอย่างเสมอภาค รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจและทหาร โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

รัฐควร:

- 1) ทบทวนแก้ไขและออกกฎหมายเพื่อรับรองสิทธิอย่างสมบูรณ์ในการมีส่วนร่วมในการดำรงชีวิตและกิจกรรมทางปกครองและการเมืองและการทำงานในภาครัฐ ในทุกระดับ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจและทหาร โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติและได้รับความเคารพอย่างสมบูรณ์ในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 2) ใช้มาตรการทั้งหมดที่เหมาะสมในการกำจัดความคิดเหมารวมหรืออคติเกี่ยวกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่จำกัดหรือกีดกัน การมีส่วนร่วมในการดำรงชีวิตทางปกครอง

C. Ensure the right of each person to participate in the formulation of policies affecting their welfare, without discrimination on the basis of, and with full respect for, their sexual orientation and gender identity.

PRINCIPLE 26 THE RIGHT TO PARTICIPATE IN CULTURAL LIFE

Everyone has the right to participate freely in cultural life, regardless of sexual orientation or gender identity, and to express, through cultural participation, the diversity of sexual orientation and gender identity.

States shall:

A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure opportunities for the participation in cultural life of all persons, regardless of, and with full respect for, their sexual orientations and gender identities;

B. Foster dialogue between, and mutual respect among, proponents of the various cultural groups present within the State, including among groups that hold different views on matters of sexual orientation and gender identity, consistently with respect for the human rights referred to in these Principles.

- 3) ให้แต่ละบุคคลมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในการวางนโยบายที่กระทบต่อสวัสดิการของตน โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติและได้รับความเคารพอย่างสมบูรณ์ในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

หลักการข้อ 26. สิทธิในการมีส่วนร่วมในการดำรงชีวิตทางวัฒนธรรม

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมอย่างเสรี โดยไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และมีสิทธิในการแสดงออกถึงความหลากหลายของวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ โดยผ่านการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อรับรอง โอกาสของมนุษย์ทุกคนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมโดยให้ความเคารพต่อแต่ไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 2) อุปถัมภ์ให้มีการสื่อสาร และความเคารพซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้มีบทบาทของกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ ในรัฐรวมทั้งกลุ่มที่มีความเห็นแตกต่างกันในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ โดยสอดคล้องกับหลักการเคารพสิทธิมนุษยชนที่หลักการนี้อ้างอิงถึง

PRINCIPLE 27 THE RIGHT TO PROMOTE HUMAN RIGHTS

Everyone has the right, individually and in association with others, to promote the protection and realisation of human rights at the national and international levels, without discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity. This includes activities directed towards the promotion and protection of the rights of persons of diverse sexual orientations and gender identities, as well as the right to develop and discuss new human rights norms and to advocate their acceptance.

States shall:

- A. Take all necessary legislative, administrative and other measures to ensure a favourable environment for activities directed towards the promotion, protection and realisation of human rights, including rights relevant to sexual orientation and gender identity;
- B. Take all appropriate measures to combat actions or campaigns targeting human rights defenders working on issues of sexual orientation and gender identity, as well as those targeting human rights defenders of diverse sexual orientations and gender identities;
- C. Ensure that human rights defenders, regardless of their sexual orientation or gender identity, and regardless of the human rights issues they advocate, enjoy non-discriminatory access to, participation in, and communication with, national and international human rights organisations and bodies;

หลักการข้อ 27. สิทธิในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะส่งเสริมความคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนในระดับชาติและนานาชาติ ไม่ว่าโดยลำพังหรือร่วมกับผู้อื่น โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ทั้งนี้รวมถึงกิจกรรมที่มีเป้าหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย รวมทั้งสิทธิในการยกระดับบรรทัดฐานสิทธิมนุษยชน และส่งเสริมการยอมรับบรรทัดฐานดังกล่าว

รัฐจัก :

- 1) ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ ทางปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อกิจกรรมที่มีเป้าหมายในการส่งเสริม คุ้มครอง และสร้างเสริมสิทธิมนุษยชน รวมถึงสิทธิเกี่ยวกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 2) ใช้มาตรการทั้งหมดที่เหมาะสมในการต่อสู้กับการกระทำหรือการรณรงค์ที่มุ่งเป้าทำร้ายนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนที่ทำงานในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย
- 3) ให้นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนสามารถเข้าถึง มีส่วนร่วม หรือสื่อสารกับองค์กรสิทธิมนุษยชนระดับนานาชาติ หรือระดับชาติได้โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ เพราะวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ เพราะประเด็นสิทธิมนุษยชนที่รณรงค์อยู่

D. Ensure the protection of human rights defenders, working on issues of sexual orientation and gender identity, against any violence, threat, retaliation, de facto or de jure discrimination, pressure, or any other arbitrary action perpetrated by the State, or by non-State actors, in response to their human rights activities. The same protection should be ensured, to human rights defenders working on any issue, against any such treatment based on their sexual orientation or gender identity;

E. Support the recognition and accreditation of organisations that promote and protect the human rights of persons of diverse sexual orientations and gender identities at the national and international levels.

PRINCIPLE 28 THE RIGHT TO EFFECTIVE REMEDIES AND REDRESS

Every victim of a human rights violation, including of a violation based on sexual orientation or gender identity, has the right to effective, adequate and appropriate remedies. Measures taken for the purpose of providing reparation to, or securing adequate advancement of, persons of diverse sexual orientations and gender identities are integral to the right to effective remedies and redress.

States shall:

A. Establish the necessary legal procedures, including through the revision of legislation and policies, to ensure that victims of human rights violations on the basis of sexual orientation or gender identity have access to full redress through restitution, compensation, rehabilitation, satisfaction, guarantee of non-repetition, and/or any other means as appropriate;

- 4) ให้ความคุ้มครองนักต่อสู้สิทธิมนุษยชนที่ทำงานในประเด็นวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ จากความรุนแรง การข่มขู่ การกักขัง ทั้งโดยพฤตินัยหรือนิตินัย การเลือกปฏิบัติ การกดดัน หรือการกระทำโดยมิชอบใดๆ โดยภาครัฐหรือมิใช่รัฐ อันเป็นผลจากกิจกรรมเพื่อสิทธิมนุษยชน และต้อง ให้นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนไม่ว่าจะทำงานในประเด็นใดก็ตามได้รับความคุ้มครองเช่นเดียวกันจากการละเมิดที่มีสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 5) สนับสนุนการยอมรับและการรับรองฐานะขององค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลายทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

หลักการข้อ 28. สิทธิในการเยียวยาแก้ไขและการชดใช้ในลักษณะเกิดผลใช้บังคับได้

เนื้อหาของการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกคนรวมทั้งผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศมีสิทธิในการได้รับการเยียวยาอย่างได้ผล เพียงพอ และเหมาะสม มาตรการชดเชยหรือชดใช้ต่อผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลายเป็นส่วนสำคัญของสิทธิในการได้รับการเยียวยาและชดใช้ได้อย่างได้ผล

รัฐจัก :

- 1) สร้างกระบวนการทางกฎหมายที่จำเป็น รวมทั้งโดยการแก้ไขกฎหมายและนโยบาย เพื่อให้เนื้อหาของการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ได้รับการชดใช้อย่างสมบูรณ์ โดยการชดใช้ คำทำขวัญ การทำนุบำรุงขวัญและร่างกาย การรับประกันว่าจะไม่เกิดเหตุการณ์เช่นเดิมอีก และ/หรือวิธีอื่นที่เหมาะสม

B. Ensure that remedies are enforced and implemented in a timely manner; Ensure that effective institutions and standards for the provision of remedies and redress are established, and that all personnel are trained in issues of human rights violations based on sexual orientation and gender identity;

C. Ensure that all persons have access to all necessary information about the processes for seeking remedies and redress;

D. Ensure that financial aid is provided to those who are unable to afford the cost of securing redress, and that any other obstacles to securing such redress, financial or otherwise, are removed;

E. Ensure training and awareness-raising programmes, including measures aimed at teachers and students at all levels of public education, at professional bodies, and at potential violators of human rights, to promote respect for and adherence to international human rights standards in accordance with these Principles, as well as to counter discriminatory attitudes based on sexual orientation or gender identity.

PRINCIPLE 29 ACCOUNTABILITY

Everyone whose human rights, including rights addressed in these Principles, are violated is entitled to have those directly or indirectly responsible for the violation, whether they are government officials or not, held accountable for their actions in a manner that is proportionate to the seriousness of the violation. There should be no impunity for perpetrators of human rights violations related to sexual orientation or gender identity.

- 2) ให้การเยียวยาเกิดขึ้นอย่างทันเหตุการณ์ ให้จัดตั้งสถาบันและมาตรการที่มีอำนาจสำหรับทำหน้าที่เยียวยาและชดใช้ และให้บุคลากรทั้งหมดได้รับการฝึกอบรมในประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันมีสาเหตุจากวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ
- 3) เผยแพร่ข่าวสารเพื่อให้ทุกคนเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการร้องขอการเยียวยาและชดใช้
- 4) จัดสรรทุนสำรองเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ร้องขอการชดใช้ในกรณีที่เป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ และกำจัดอุปสรรคในการได้รับการชดใช้ ทั้งในด้านการเงินหรือด้านอื่นๆ ให้หมดไป
- 5) ริเริ่มโครงการฝึกอบรม รวมทั้งมาตรการเพื่อเพิ่มความเข้าใจสำหรับคณาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ในทุกระดับของการศึกษาภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ และสำหรับผู้มีแนวโน้มที่จะละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อส่งเสริมความเคารพ และยึดมั่นต่อมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากลตามหลักการนี้ รวมทั้งเพื่อลดอคติที่มีสาเหตุจากวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย

หลักการข้อ 29. ภาระความรับผิดชอบ

มนุษย์ทุกคนที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิทธิที่กล่าวถึงในหลักการนี้ มีสิทธิในการให้ผู้มีส่วนรับผิดชอบในการละเมิดทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐหรืออื่นๆ ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนตามความร้ายแรงของการละเมิด ห้ามเพิกเฉยต่อผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชนในด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศและปล่อยให้ล่อยนวลโดยไม่ได้รับโทษ

States shall:

- A. Establish appropriate, accessible and effective criminal, civil, administrative and other procedures, as well as monitoring mechanisms, to ensure the accountability of perpetrators for human rights violations related to sexual orientation or gender identity;
- B. Ensure that all allegations of crimes perpetrated on the basis of the actual or perceived sexual orientation or gender identity of the victim, including such crimes described in these Principles, are investigated promptly and thoroughly, and that, where appropriate evidence is found, those responsible are prosecuted, tried and duly punished;
- C. Establish independent and effective institutions and procedures to monitor the formulation and enforcement of laws and policies to ensure the elimination of discrimination on the basis of sexual orientation or gender identity;
- D. Remove any obstacles preventing persons responsible for human rights violations based on sexual orientation or gender identity from being held accountable.

รัฐจัก :

- 1) จัดตั้งกระบวนการทางอาญา ทางแพ่ง ทางปกครองหรืออื่นๆ ที่เหมาะสม เข้าถึงได้ และได้ผล รวมทั้งกลไกตรวจสอบ เพื่อลงโทษผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชน จากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 2) ให้ข้อกล่าวหาเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศของเหยื่อทั้งที่เป็นจริงหรือที่ผู้อื่นคิดเอาเองรวมทั้ง อาชญากรรมต่างๆ ที่กล่าวอ้างถึงในหลักการนี้ ต้องได้รับการสอบสวน โดยทันทีและละเอียดถี่ถ้วน และหากพบหลักฐานเพียงพอ ต้องทำการฟ้องร้อง ดำเนินคดี และลงโทษผู้ละเมิดตามสมควรแก่ความผิด
- 3) ก่อตั้งสถาบันและกระบวนการที่มีอำนาจและอิสระเพื่อตรวจสอบการร่าง และบังคับใช้กฎหมายและนโยบาย เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุ แห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 4) กำจัดอุปสรรคใดๆ ที่ทำให้ผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชนจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศสามารถลอยนวลโดยไม่ต้องรับโทษของการละเมิด

ADDITIONAL RECOMMENDATIONS

All members of society and of the international community have responsibilities regarding the realisation of human rights. We therefore recommend that:

A. The United Nations High Commissioner for Human Rights endorse these Principles, promote their implementation worldwide, and integrate them into the work of the Office of the High Commissioner for Human Rights, including at the field-level;

B. The United Nations Human Rights Council endorse these Principles and give substantive consideration to human rights violations based on sexual orientation or gender identity, with a view to promoting State compliance with these Principles;

C. The United Nations Human Rights Special Procedures pay due attention to human rights violations based on sexual orientation or gender identity, and integrate these Principles into the implementation of their respective mandates;

D. The United Nations Economic and Social Council recognise and accredit non-governmental organisations whose aim is to promote and protect the human rights of persons of diverse sexual orientations and gender identities, in accordance with its Resolution 1996/31;

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สมาชิกทุกคนในสังคมและชุมชนโลกมีหน้าที่รับผิดชอบในการสร้างเสริมสิทธิมนุษยชน เราจึงเสนอแนะให้:

- 1) สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติให้การรับรองหลักการนี้ และส่งเสริมการนำไปปฏิบัติทั่วโลก และบูรณาการเข้าในหน้าที่ของสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชน รวมทั้งในภาคสนาม
- 2) คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ให้การรับรองหลักการนี้ และให้ความสำคัญต่อการพิจารณาการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ โดยมองถึงการส่งเสริมให้รัฐทั้งหลายปฏิบัติตามหลักการนี้
- 3) กระบวนพิจารณาพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติให้ความสนใจต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และบูรณาการหลักการนี้เข้าในการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจของตน
- 4) คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ ให้การยอมรับและรับรองฐานะขององค์กรเอกชนที่มีเป้าหมายส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย ตามมติ 1996/31

E. The United Nations Human Rights Treaty Bodies vigorously integrate these Principles into the implementation of their respective mandates, including their case law and the examination of State reports, and, where appropriate, adopt General Comments or other interpretive texts on the application of human rights law to persons of diverse sexual orientations and gender identities;

F. The World Health Organization and UNAIDS develop guidelines on the provision of appropriate health services and care, responding to the health needs of persons related to their sexual orientation or gender identity, with full respect for their human rights and dignity;

G. The UN High Commissioner for Refugees integrate these Principles in efforts to protect persons who experience, or have a well-founded fear of, persecution on the basis of sexual orientation or gender identity, and ensure that no person is discriminated against on the basis of sexual orientation or gender identity in relation to the receipt of humanitarian assistance or other services, or the determination of refugee status;

H. Regional and sub-regional inter-governmental organisations with a commitment to human rights, as well as regional human rights treaty bodies, ensure that the promotion of these Principles is integral to the implementation of the mandates of their various human rights mechanisms, procedures and other arrangements and initiatives;

I. Regional human rights courts vigorously integrate those Principles that are relevant to the human rights treaties they interpret into their developing case law on sexual orientation and gender identity;

- 5) องค์การตามสนธิสัญญาแห่งสหประชาชาติบูรณาการหลักการนี้เข้าในการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจของตนอย่างจริงจัง รวมทั้งในคดีความและการตรวจสอบรายงานรัฐ และนำความคิดเห็นทั่วไปหรือเอกสารตีความอื่นๆ ในเรื่องการประยุกต์กฎหมายสิทธิมนุษยชนไปใช้ต่อผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
- 6) องค์การอนามัยโลก และองค์การเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS) พัฒนาแนวทางปฏิบัติในด้านการให้บริการ และการดูแลสุขภาพที่เหมาะสมตอบสนองต่อความจำเป็นด้านสุขภาพตามแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศของแต่ละบุคคล และ ให้ความเคารพอย่างสมบูรณ์ต่อสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของบุคคลเหล่านั้น
- 7) สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ บูรณาการหลักการนี้เข้าในหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองต่อผู้ตกเป็นเหยื่อหรือผู้ที่มีความเสี่ยงแน่ชัดว่าจะถูกกวาดล้างด้วยสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศและมิให้บุคคลใดถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศในการได้รับความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม หรืออื่นๆ หรือในการพิจารณาสถานะผู้ลี้ภัย
- 8) องค์การระหว่างรัฐทั้งระดับภูมิภาคและภูมิภาคย่อยที่มีพันธะหน้าที่ด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งองค์การสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาค ยึดถือการสนับสนุนหลักการนี้ว่าเป็นส่วนสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจของตน ทั้งในด้านกลไก กระบวนการ การจัดการหรือความคิดริเริ่มด้านสิทธิมนุษยชนต่างๆ
- 9) ศาลสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาคบูรณาการหลักการยกย่องการตีความที่เกี่ยวข้องกับสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนาหลักกฎหมายตามแนวบรรทัดฐานคำพิพากษาในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ

J. Non-governmental organisations working on human rights at the national, regional and international levels promote respect for these Principles within the framework of their specific mandates;

K. Humanitarian organisations incorporate these Principles into any humanitarian or relief operations, and refrain from discriminating against persons on the basis of sexual orientation or gender identity in the provision of aid and other services;

L. National human rights institutions promote respect for these Principles by State and non-State actors, and integrate into their work the promotion and protection of the human rights of persons of diverse sexual orientations or gender identities;

M. Professional organisations, including those in the medical, criminal or civil justice, and educational sectors, review their practices and guidelines to ensure that they vigorously promote the implementation of these Principles;

N. Commercial organisations acknowledge and act upon the important role they have in both ensuring respect for these Principles with regard to their own workforces and in promoting these Principles nationally and internationally;

O. The mass media avoid the use of stereotypes in relation to sexual orientation and gender identity, and promote tolerance and the acceptance of diversity of human sexual orientation and gender identity, and raise awareness around these issues;

- 10) องค์กรเอกชนที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนทั้งระดับประเทศ ภูมิภาคหรือนานาชาติ ส่งเสริมการให้ความเคารพต่อหลักการนี้ในกรอบการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจตน
- 11) องค์กรด้านมนุษยธรรมบูรณาการหลักการนี้เข้าในปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมหรือการบรรเทาทุกข์ใดๆ และละเว้นจากการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลจากสาเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศในการให้ความช่วยเหลือหรือให้บริการอื่นๆ
- 12) องค์กรอิสระด้านสิทธิมนุษยชนระดับชาติสนับสนุนให้รัฐและทุกภาคส่วนให้ความเคารพต่อหลักการนี้ และบูรณาการการส่งเสริมและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลายเข้าในหน้าที่ของตน
- 13) องค์กรวิชาชีพทั้งหลาย รวมทั้งในภาคการสาธารณสุข การศึกษา และกระบวนการยุติธรรมทั้งแพ่งและอาญา ทบทวนการปฏิบัติหน้าที่และแนวทางปฏิบัติของตน เพื่อให้เกิดการส่งเสริมการนำหลักการนี้ไปใช้อย่างจริงจัง
- 14) องค์กรการค้าทั้งหลายให้การรับรองและมีบทบาทในการให้ความเคารพหลักการนี้ทั้งต่อพนักงานภายในองค์กรของตนเอง และการส่งเสริมหลักการนี้ในระดับประเทศและระดับนานาชาติ
- 15) สื่อมวลชนหลีกเลี่ยงการใช้ความคิดเหมารวม (stereotype) เมื่อกล่าวถึงวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่แตกต่างหลากหลาย และส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายของมนุษย์ในด้านวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ และเพิ่มความเข้าใจของสาธารณะในประเด็นเหล่านี้

P. Governmental and private funders provide financial assistance, to non-governmental and other organisations, for the promotion and protection of the human rights of persons of diverse sexual orientations and gender identities.

THESE PRINCIPLES AND RECOMMENDATIONS reflect the application of international human rights law to the lives and experiences of persons of diverse sexual orientations and gender identities, and nothing herein should be interpreted as restricting or in any way limiting the rights and freedoms of such persons as recognised in international, regional or national law or standards.

- 16) ผู้ให้ทุนทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้ความสนับสนุนด้านการเงินต่อองค์กรเอกชนหรืออื่นๆ ที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย

หลักการและข้อเสนอแนะเหล่านี้สะท้อนให้เห็นการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศกับชีวิตและประสบการณ์ของผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย และไม่ควรมีส่วนใดถูกตีความว่าขัดขวางหรือจำกัด ไม่ว่าทางใดต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลดังกล่าวตามที่ได้รับการรับรองโดยกฎหมายหรือมาตรฐานทั้งในระดับระหว่างประเทศ ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ

ANNEX

SIGNATORIES TO
THE YOGYAKARTA PRINCIPLES

Philip Alston (Australia), UN Special Rapporteur on extrajudicial, summary and arbitrary executions and Professor of Law, New York University School of Law, USA

Maxim Anmeghichean (Moldova), European Region of the International Lesbian and Gay Association

Mauro Cabral (Argentina), Researcher Universidad Nacional de Córdoba, Argentina, International Gay and Lesbian Human Rights Commission

Edwin Cameron (South Africa), Justice, Supreme Court of Appeal, Bloemfontein, South Africa

Sonia Onufer Corrêa (Brazil), Research Associate at the Brazilian Interdisciplinary AIDS Association (ABIA) and co-chair of Sexuality Policy Watch (Co-Chair of the experts' meeting)

Yakin Ertürk (Turkey), UN Special Rapporteur on Violence against Women, Professor, Department of Sociology, Middle East Technical University, Ankara, Turkey

Elizabeth Evatt (Australia), Former member and chair of the UN Committee on the Elimination of Discrimination Against Women, former member of the UN Human Rights Committee and Commissioner of the International Commission of Jurists

ภาคผนวก

ผู้ลงนามในหลักการयोगยาคาร์ตา

Philip Alston (ออสเตรเลีย) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติด้าน
วิสามัญฆาตกรรม การประหารชีวิตอย่างรวบรัดและโดยพลการ และ ศาสตราจารย์
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

Maxim Anmeghichean (มอลโดวา) สมาคมคนรักเพศเดียวกัน
นานาชาติ ประจำภาคพื้นยุโรป

Mauro Cabral (อาร์เจนตินา) มหาวิทยาลัยคอร์โดบา อาร์เจนตินา และ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนผู้รักเพศเดียวกันนานาชาติ

Edwin Cameron (แอฟริกาใต้) ผู้พิพากษาศาลฎีกา, บลูมฟอนไทน์
แอฟริกาใต้

Sonia Onufer Corrêa (บราซิล) สมาคมสหวิชาชีพเพื่อเอดส์แห่ง
ประเทศบราซิล และประธานร่วมโครงการพัฒนานโยบายด้านเพศวิถี (ประธาน
ร่วมการประชุมผู้เชี่ยวชาญ)

Yakin Ertürk (ตุรกี) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติด้านการใช้
ความรุนแรงต่อสตรี และศาสตราจารย์ภาควิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยเทคนิค
ตะวันออกกลาง กรุงอังการา ตุรกี

Elizabeth Evatt (ออสเตรเลีย) อดีตสมาชิกและประธานคณะกรรมการ
สิทธิการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบแห่งสหประชาชาติ,
อดีตกรรมการว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และกรรมการ
ของคณะกรรมการนักนิติศาสตร์ระหว่างประเทศ

Paul Hunt (New Zealand), UN Special Rapporteur on the right to the highest attainable standard of health and Professor, Department of Law, University of Essex, United Kingdom

Asma Jahangir (Pakistan), Chairperson, Human Rights Commission of Pakistan

Maina Kiai (Kenya), Chairperson, Kenya National Commission on Human Rights

Miloon Kothari (India), UN Special Rapporteur on the right to adequate housing

Judith Mesquita (United Kingdom), Senior Research Officer, Human Rights Centre, University of Essex, United Kingdom

Alice M. Miller (United States of America), Assistant Professor, School of Public Health, Co-Director, Human Rights Program, Columbia University, USA

Sanji Mmasenono Monageng (Botswana), Judge of the High Court (The Republic of the Gambia), Commissioner of the African Commission on Human and Peoples' Rights, Chairperson of the Follow Up Committee on the implementation of the Robben Island Guidelines on prohibition and prevention of Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment (African Commission on Human and Peoples' Rights)

Vitit Muntarbhorn (Thailand), UN Special Rapporteur on the human rights situation in the Democratic People's Republic of Korea and Professor of Law at Chulalongkorn University, Thailand, (Co-Chair of the experts' meeting)

Lawrence Mute (Kenya), Commissioner with the Kenya National Commission on Human Rights

Paul Hunt (นิวซีแลนด์) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติด้านสิทธิในการมีสุขภาพตามมาตรฐานสูงสุด และศาสตราจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอสเส็กซ์ สหราชอาณาจักร

Asma Jahangir (ปากีสถาน) ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประเทศปากีสถาน

Maina Kiai (เคนยา) ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประเทศเคนยา

Miloon Kothari (อินเดีย) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติด้านสิทธิในการมีที่อยู่อาศัย

Judith Mesquita (สหราชอาณาจักร) นักวิจัยอาวุโส ศูนย์สิทธิมนุษยชน มหาวิทยาลัย เอสเส็กซ์ สหราชอาณาจักร

Alice M. Miller (สหรัฐอเมริกา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ และผู้อำนวยการร่วม โครงการสิทธิมนุษยชน มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย สหรัฐอเมริกา

Sanji Mmasenono Monageng (บอตสวานา) ผู้พิพากษาศาลสูง สาธารณรัฐแอมเบีย, ประธานคณะกรรมการสิทธิการแอฟริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และสิทธิประชาชน ประธานคณะกรรมการสิทธิการการติดตามผลการดำเนินการตามแนวทางเกาะโรบินเพื่อการห้ามและป้องกันการทรมานและการกระทำใดใดที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม และทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (ภายใต้คณะกรรมการสิทธิการแอฟริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชน)

วิจิต มันทาภรณ์ (ประเทศไทย) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติด้านสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในเกาหลีเหนือ และศาสตราจารย์คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ประธานร่วมการประชุมผู้เชี่ยวชาญ)

Lawrence Mute (เคนยา) กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประเทศเคนยา

Manfred Nowak (Austria), UN Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, member of the International Commission of Jurists, Professor of Human Rights at Vienna University, Austria and Director of the Ludwig Boltzmann Institute of Human Rights

Ana Elena Obando Mendoza (Costa Rica), feminist attorney, women's human rights activist, and international consultant

Michael O'Flaherty (Ireland), Member of the UN Human Rights Committee and Professor of Applied Human Rights and Co-Director of the Human Rights Law Centre at the University of Nottingham, United Kingdom (Rapporteur for the development of the Yogyakarta Principles)

Sunil Pant (Nepal), President of the Blue Diamond Society, Nepal

Dimitrina Petrova (Bulgaria), Executive Director, The Equal Rights Trust

Rudi Mohammed Rizki (Indonesia), UN Special Rapporteur on international solidarity and Senior Lecturer and Vice Dean for Academic Affairs of the Faculty of Law at the University of Padjadjaran, Indonesia

Mary Robinson (Ireland), Founder of Realizing Rights: The Ethical Globalization Initiative and former President of Ireland and former United Nations High Commissioner for Human Rights

Nevena Vuckovic Sahovic (Serbia), Member of the UN Committee on the Rights of the Child and President of the Child Rights Centre, Belgrade, Serbia

Manfred Nowak (ออสเตรีย) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติ ด้านการทรมานและการปฏิบัติหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือทำลาย ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์, สมาชิกคณะกรรมการนักนิติศาสตร์ระหว่างประเทศ, ศาสตราจารย์ด้านสิทธิมนุษยชน มหาวิทยาลัยเวียนนา ออสเตรีย และผู้อำนวยการ สถาบันสิทธิมนุษยชนลุดวิกโบลทซ์มานน์

Ana Elena Obando Mendoza (คอสตาริกา) ทนายสิทธิสตรี, นักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรี

Michael O'Flaherty (ไอร์แลนด์) สมาชิกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และ ศาสตราจารย์สิทธิมนุษยชน และผู้อำนวยการร่วมศูนย์กฎหมายสิทธิมนุษยชน มหาวิทยาลัยน็อตติงแฮม สหราชอาณาจักร (ผู้รายงานผลการประชุมในการร่าง หลักการ Yogyakarta Principles)

Sunil Pant (เนปาล) ประธานสมาคมบรูไดมอนต์ เนปาล

Dimitrina Petrova (บัลแกเรีย) ผู้อำนวยการองค์กรดิอีควอลไรท์ทรัสต์

Rudi Mohammed Rizki (อินโดนีเซีย) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติ ว่าด้วยความเป็นเอกภาพระหว่างประเทศ และผู้บรรยายอาวุโสและรองคณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย Padjadjaran อินโดนีเซีย

Mary Robinson (ไอร์แลนด์) ผู้ก่อตั้งองค์กร Realizing Rights: The Ethical Globalization Initiative และอดีตประธานาธิบดีประเทศไอร์แลนด์ และ อดีตข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

Nevena Vuckovic Sahovic (เซอร์เบีย) สมาชิกคณะกรรมการด้าน สิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ และประธานศูนย์สิทธิเด็ก เบลเกรด เซอร์เบีย

Martin Scheinin (Finland), UN Special Rapporteur on human rights and counter-terrorism, Professor of Constitutional and International Law and Director of the Institute for Human Rights, Åbo Akademi University, Finland

Wan Yanhai (China), Founder of the AIZHI Action Project and director of Beijing AIZHIXING Institute of Health Education

Stephen Whittle (United Kingdom), Professor in Equalities Law at Manchester Metropolitan University, United Kingdom

Roman Wieruszewski (Poland), Member of the UN Human Rights Committee and head of Poznan Centre for Human Rights, Poland

Robert Wintemute (Canada and United Kingdom), Professor of Human Rights Law, School of Law, King's College London, United Kingdom

Martin Scheinin (ฟินแลนด์) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติด้านสิทธิมนุษยชนและการต่อต้านการก่อการร้าย, ศาสตราจารย์ด้านกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายระหว่างประเทศ และผู้อำนวยการสถาบันสิทธิมนุษยชนมหาวิทยาลัย lbo Akademi ฟินแลนด์

Wan Yanhai (จีน) ผู้ก่อตั้งโครงการ AIZHI Action Project และผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการศึกษาด้านสุขภาพ AIZHIXING ปักกิ่ง

Stephen Whittle (สหราชอาณาจักร) ศาสตราจารย์ด้านกฎหมายความเสมอภาค มหาวิทยาลัยแห่งมหานครแมนเชสเตอร์ สหราชอาณาจักร

Roman Wieruszewski (โปแลนด์) สมาชิกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และหัวหน้าศูนย์สิทธิมนุษยชน ปอซนัน โปแลนด์

Robert Wintemute (แคนาดาและสหราชอาณาจักร) ศาสตราจารย์กฎหมายสิทธิมนุษยชน คณะนิติศาสตร์ คิงคอลเลจ กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคล

ย่อมได้รับการคุ้มครอง

THE YOGYAKARTA PRINCIPLES

The Application of International Human Rights Law in relation to Sexual Orientation and Gender Identity